

Handläggare
Davidsson Per
Fridborg Anders
Ört Weronica (AMF)
Håkansson Katarina (UBF)
Lehto Anna-Lena (Uppsalahem)

Datum
2016-09-14

Diarienummer
KSN-2016-1074

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen: Förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att överlämna svar till kommunrevisionen enligt **bilaga 1**.

Ärendet

Kommunrevisionen har den 25 april 2016 överlämnat en förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden med begäran om yttrande senast 1 juni 2016. **Bilaga 2**. Kommunrevisionens ordförande har medgivit kommunen förlängd remisstid.

I förstudien har följande utvecklingsområden identifierats:

- Mer kan behöva göras för de som står längst ifrån arbetsmarknaden
- Kvinnors situation inom etableringen behöver fokuseras
- Individanpassning inom sfi kan utvecklas
- Utrymme finns för utvecklad uppföljning och analys
- Samverkan
- Boende och bostäder

Kommunrevisionen vänder sig till kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, AB Uppsalahem och arbetsförmedlingen och önskar att få synpunkter på hur arbetet att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden ska kunna utvecklas utifrån ert ansvarsområde

Beredning

En arbetsgrupp med företrädare för de nämnder samt Uppsalahem AB som kommunrevisionen vänder sig till har arbetat med svaret.

Föredragning

Den förstudie som kommunrevisionen överlämnat genomfördes under slutet av föregående år. Sedan dess har kommunens arbete utvecklats på flera olika sätt. Revisionen har önskat synpunkter på hur arbetet ska utvecklas utifrån olika ansvarsområden.

Chefen för kommunledningskontoret flyktingenheten lämnade den 10 juni en presentation av arbetet för kommunrevisionen. Där presenterades statistik kring flyktingsituationen och kommunens handlingsplan för mottagande av asylsökande och nyanlända. Vidare presenterades hur arbetet i kommunen är organiserat och hur planen följs upp, samt vissa ekonomiska aspekter och utmaningar för framtiden.

I förslaget till svar framförs inledningsvis att det är positivt att revisionen följer arbetet och kan från sitt perspektiv bidra med synpunkter som förbättrar arbetet. Arbetet med flyktingmottagande berör hela den kommunala organisationen även om vissa nämnder berörs mer än andra.

I förslaget till svar redovisas beslut av kommunstyrelsens presenteras kommunledningskontorets nyinrättade enhet och dess arbete. Vidare ges en redovisning av kommunens arbete utifrån de sex punkter som förstudien fokuserat på. Då rapporten har fokuserat på arbetsmarknadsnämndens ansvar är svaret koncentrerat på åtgärder som görs inom nämndens ansvarsområde.

Den plan som kommunstyrelsens antog i februari föreslås bifogas svaret liksom kommunens överenskommelse med Uppsala AB.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Handläggare
Davidsson Per
Fridborg Anders
Ört Weronica (AMF)
Håkansson Katarina (UBF)
Lehto Anna-Lena (Uppsalahem)

Datum
2016-09-16

Diarienummer
KSN-2016-1074

Kommunrevisionen

Förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden

Kommunrevisionen har överlämnat en förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden för synpunkter senast 1 juni 2016. Kommunrevisionens ordförande har medgivit kommunen förlängd remisstid.

I förstudien har följande utvecklingsområden identifierats:

- Mer kan behöva göras för de som står längst ifrån arbetsmarknaden
- Kvinnors situation inom etableringen behöver fokuseras
- Individanpassning inom sfi kan utvecklas
- Utrymme finns för utvecklad uppföljning och analys
- Samverkan
- Boende och bostäder

Kommunrevisionen vänder sig till kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, AB Uppsalahem och Arbetsförmedlingen och önskar att få synpunkter på hur arbetet att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden ska kunna utvecklas utifrån ert ansvarsområde.

Kommunen avger ett svar genom kommunstyrelsen. Det är berett av berörda förvaltningar och Uppsalahem AB.

Kommunstyrelsen vill inledningsvis understryka att det är positivt att revisionen följer arbetet och kan från sitt perspektiv bidra med synpunkter som förbättrar arbetet. Arbetet med flyktmottagande berör hela den kommunala organisation även om vissa nämnder berörs mer än andra.

Den förstudie som PwC gjort på kommunrevisionens uppdrag färdigställdes i december 2015 varför mycket av det som där framgår saknar aktualitet. Rapporten hade sitt fokus på arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. De frågeställningar revisionen vill ha belysta har ett bredare perspektiv.

Sedan rapporten skrevs har kommunen genomfört ett omfattande arbete och fattat flera beslut. Ett flertal lagändringar och andra ändrade förutsättningar har också trätt i kraft sedan rapporten togs fram. Justeringar i Bosättningslagen innebär att kommunen numera är lagligen skyldig att ta emot nyanlända på anvisning från Arbetsförmedlingen, en ny modell för fördelning av ensamkommande barn till kommunerna har införts och beslut om tillfälliga uppehållstillstånd och begränsad anhöriginvandring har också fattats.

Kommunstyrelsen ger här till kommunrevisionen en översiktlig redovisning av arbetet.

- Handlingsplan

Kommunstyrelsen fastställde den 10 februari 2016 handlingsplanen *Mottagande av nyanlända och asylsökande i Uppsala kommun*. Handlingsplanen är grunden för kommunens arbete med flyktingfrågor.

Kommunstyrelsen beslutade samtidigt att av de statliga engångsmedlen om 118,8 miljoner kronor fördela medel till kulturnämnden, den gemensamma överförmyndarnämnden, stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Vidare avsattes medel till riktade insatser för ensamkommande barn i simkunskap, badhusnormer och riskreducerande åtgärder vid vatten. 3 000 000 kronor per år under perioden 2016-2018 avsattes för stöd till civilsamhället för insatser i flyktingmottagandet. Beslutet innebar också flera uppdrag.

I handlingsplanen beskrivs aktiviteter under 2016 och målbild för 2018 inom fem områden

- samordning och resurser,
- boende och bostäder,
- utbildning och samhällsorientering,
- mottagande och arbetsmarknad.
- fritid och socialt sammanhang,

Kommunstyrelsens ärende och handlingsplanen **bilägges** för kommunrevisionens kännedom.

- Andra KS beslut

Utöver beslutet om planen har kommunstyrelsen under våren 2016 tagit ytterligare beslut:

6 april antogs *riktlinjer för kommunstyrelsens föreningsbidrag till föreningar/organisationers stöd i flyktingmottagandet*. KS beslöt att delegera beslut om stöd

- upp till 100 000 kronor enhetschefen för samordning av flyktingfrågor
- mellan 100 000 - 500 000 kronor till chefen för kommunledningskontoret
- över 500 000 kronor till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Till och med 12 september har bidrag om 2 985 300 kronor beslutats.

6 april beviljades kulturnämnden 2,6 miljoner kronor från kommunstyrelsens engångsmedel för flyktingmottagande för resursförstärkning till fritiden. Verksamheten har genomförts till en betydligt lägre kostnad och 903 500 kronor har utbetalats till utbildningsnämnden.

25 maj beviljades utbildningsnämnden 3 760 tkr till sommarskola 120 högstadieungdomar som annars skulle ha gått sysslösa under sommaren.

15 juni beviljades socialnämnden 1 350 tkr för att anställa fältarbetare och koordinator under sommaren.

15 juni beviljades kulturnämnden 1 072 000 kronor för förebyggande insatser i Stenhagen.

15 juni beviljade arbetsmarknadsförvaltningen 300 tkr till sommaraktiviteter för asylsökande ungdomar

14 september beslutade kommunstyrelsen om ombyggnation och renovering av Samariterhemmet till korridorboende för nyanlända. Där kan 70 personer tas emot.

På förslag av kommunstyrelsen har vidare kommunfullmäktige den 5 september beslutat att av den statliga engångsättningen om 118,8 miljoner kronor tilldelade utbildningsnämnden 70 000 000 kronor, arbetsmarknads-nämnden 3 200 000 miljoner, samt kulturnämnden 657 000 kronor

- Särskild enhet

Samordningsenheten för flyktingfrågor är en temporär enhet inom kommunledningskontoret som inrättades den 1 januari 2016. Den består av en enhetschef och fem medarbetare på heltid eller deltid. Enhetens syfte är att stärka den befintliga samordningen såväl internt som externt. Enheten arbetar därmed normalt i gränssnitten mellan två eller flera förvaltningar/nämnder eller i kontaktytan mellan kommunen och externa samverkansparter.

Enheten har haft ett stort antal möten med representanter för det civila samhället, föreningar och sociala företag, för informationsutbyte och för hjälp med att ansöka om föreningsbidrag. Enheten har också hållit flera informationsträffar om Uppsala kommuns flyktingmottagande med interna och externa aktörer (politiska föreningar, diverse nätverk etc). Allmänheten kan kontakta kommunen via telefon och via e-postadressen flyktingar@ uppsala.se, som öppnades för att möta det stora intresset från allmänheten. Ett stort antal frågor har kommit och hanterats av enheten.

En process och struktur för bostadsanskaffning har skapats där berörda förvaltningar deltar i en gemensam styrgrupp som leds av stadsbyggnadsförvaltningen. Ett webbaserat kalendarium har lagts upp där föreningar kan lägga in integrationsstödande aktiviteter som anordnas inom kommunen, t ex idrottsaktiviteter, språkcaféer, kulturevenemang etc. Målgruppen har

informerats om webbkalendariet genom flygblad på de vanligaste språken bland asylsökande, som sätts upp på fritidsgårdar, träffpunkter och liknande samt spridas genom nätverket för gode män.

Enheten har vidare utformat en processkartläggning av individens väg från mottagande till etablerad i samhället. Kartläggningen påvisar förbättringsområden genom att identifiera flaskhalsar i integrationsprocessen.

Kommunstyrelsen kommenterar här arbetet utifrån de sex punkter som revisionen vill ha belyst.

- Mer kan behöva göras för de som står längst ifrån arbetsmarknaden

Det har skett en ökning av hushåll som är långvariga försörjningsstödstagare bland nyanlända och många av dessa är kvinnor. En beredningsgrupp för sfi och arbetsmarknadsinsatser tillsattes av arbetsmarknadsnämnden våren 2015 som arbetat fram till halvårsskiftet 2016 med uppdrag att ta fram och utveckla åtgärder och insatser för att vända ökningen av långvarigt försörjningsstöds-beroende hushåll. Beredningsgruppen har bl.a. arbetat fram utformningen för kommunens framtida vuxenutbildning där sfi får ökade kombinationsmöjligheter med övrig vuxenutbildning och arbete. Gruppen har slutfört sitt uppdrag och hade sitt sista möte i juni 2016.

Arbetsmarknadsnämnden har ingått ett samarbetsavtal med Samhall kring gruppen unga och vuxna med funktionsnedsättning som ska träda i kraft 1 oktober 2016.

Arbetsförmedlingen har efterfrågat fler praktik- och arbetsträningsplatser i kommunens regi. Det är Arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken och kommunen har en kompletterande roll. Samordningsansvaret för etableringen ligger i och med detta hos Arbetsförmedlingen som därmed har att se till att deltagare i etableringsuppdraget har aktiviteter som motsvarar deras prestationsförmåga. Kommunen har många arbetsplatser och bra möjligheter att erbjuda arbetsträning med erfarna handledare. För att kommunen ska kunna ta ett utökat ansvar i etableringen krävs att Arbetsförmedlingen tillför kommunen resurser då det innebär ett ökat ansvarstagande från kommunens sida.

Kommunens samordning av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser är samlad vid Navet. Navet kartlägger, vägleder och matchar personer med försörjningsstöd med den insats som ger störst möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Utbudet består av arbetsmarknadsinsatser, välfärdsjobb, praktikplatser och anställningar hos föreningar och sociala företag. Här finns också tillgång till arbetsträning, rehabilitering och Arbetsförmedlingens ordinarie utbud. För att få en arbetsmarknadsinsats krävs först ett beslut om försörjningsstöd. Det kan även handla om att få vägledning till en utbildning i komvux, folkhögskola, yrkeshögskola, högskola, studieförbund.

För att utveckla och stärka arbetet mot arbetslöshet i Uppsala inrättades ett lokalt arbetsmarknadsråd i december 2015. Arbetsmarknadsrådet främjar åtgärder för att förebygga

arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. Genom samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Uppsala kommun ska rådet verka för att målen i den nationella arbetsmarknadspolitiken uppnås. Ett resultat av rådets arbete är en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunen, Arbetsförmedlingen, Svenska handelskammaren och Swedbank som arbetar med att sätta ihop en rekryteringsmessa där syftet är att ge nyanlända och arbetsgivare en arena att mötas på för att kunna hitta varandra i praktik- eller arbetssyfte.

Den 16 november genomförs den så kallade CSR-dagen i Uppsala Konsert & Kongress. CSR står för Corporate Social Responsibility. Kommunens medverkan syftar till att visa vad kommunen gör inom integration och hållbarhet med fokus på arbete och utbildning. Målsättningen är att visa på samarbeten som bidrar till att nya svenskar får en snabb introduktion in på den svenska arbetsmarknaden och det svenska samhället.

Vidare kommer under hösten frukostmöten att genomföras i samarbete med Arbetsförmedlingen där företagare ska få information om möjligheter att erbjuda praktikplatser för nyanlända.

- Kvinnors situation inom etableringen behöver fokuseras

Kvinnors situation inom etableringen är ett utvecklingsområde där kommunen och Arbetsförmedlingen behöver arbeta närmare varandra. Positiva förändringar som ändå genomförs under 2016 är att sfi blir mer individanpassat och flexibelt i att kombinera övrig vuxenutbildning vilket ger ökade möjligheter till studier på tider som passar individen.

Den i föregående avsnitt nämnda beredningsgruppen för sfi och arbetsmarknadsinsatser har haft kvinnor över 55 år som viktig målgrupp.

Kommunens vuxenutbildning har en viktig roll för kvinnor då två tredjedelar av eleverna som läser yrkesinriktad vuxenutbildning är kvinnor vilket kompletterar tillgången till Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar som främst domineras av manliga deltagare. Det är Arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken och kommunen har en kompletterande roll.

Under 2016 har arbetsmarknadsnämnden avsatt 141 000 kr för riktade insatser mot gruppen nyanlända. Dessa medel kan stödja riktade insatser för nyanlända kvinnor med kompletterande försörjningsstöd, en grupp som av flera anledningar står långt bort ifrån arbetsmarkanden.

- Individanpassning inom sfi kan utvecklas

Den 1 januari 2016 trädde den nya skollagen (2010:800) i kraft och ska tillämpas från och med den 1 juli 2016. Förändringarna av skollagen syftar till en effektivare och mer individanpassad vuxenutbildning, framför allt när det gäller utbildning i svenska för invandrare och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Idag kan SFI-studerande välja mellan att studera på olika tider, förmiddag, eftermiddag och kväll. Eleverna kan också välja att läsa i klassrum eller på distans. Eleverna kombinerar SFI med andra aktiviteter så som arbetsmarknadsinsatser, andra studier, arbete eller praktik. De flexibla schematekniska lösningarna möjliggör det.

Eleverna behöver aldrig vänta mer än 4 veckor på att få starta sfi. Detta är ett beslut från arbetsmarknadsförvaltningen (Navet). Studierna startas på den kunskapsnivån eleven har. Avbryter någon sina studier kan denne inom ett år återuppta studierna direkt på skolan utan att söka på nytt via Navet.

Utöver förändringarna i skollagen har Arbetsförmedlingen inrättat en särskild insats i form av snabbspår inom olika yrken, vilket inkluderar yrkesutbildning i kombination med yrkessvenska. Snabbspåren finns f.n. inom följande branscher: Kockar, lastbilsförare, legitimationsyrken inom hälso-och sjukvården (exempelvis läkare, sjuksköterskor, tandläkare, apotekare/receptarier), lärare/förskollärare, målare, styckare och slaktare, tekniker och ingenjörer inom fastighetsbranschen, tjänstemän inom byggsektorn – byggingenjörer.¹ Dessutom är ett flertal snabbspår på gång och just nu under samtal och förhandlingar med respektive branschorganisation: Agronomer, chefer (inom bygg), CNC-operatörer, distributionstekniker, industriarbetare, ingenjörer, maskinförare, maskinoperatörer, mekaniker (bil, lastbil, buss), samhällsvetare, skogsarbetare, socionomer, undersköterskor.²

Arbetsmarknadsnämnden har tillsammans med Arbetsförmedlingen beviljats ESF-medel till ett gemensamt projekt, KISA. Projektet är beviljat totalt 20 585 099 kr i ESF-stöd och den totala budgeten inklusive medfinansiering är totalt 30 862 242 kr. Projektet innehåller gemensamma insatser för att underlätta etablering på arbetsmarknaden för nyanlända inom etableringsuppdraget. Projektet startade den 1 februari 2016 och pågår tre år framåt. Ett ”delprojekt” i KISA är en intensiv språkutbildning, benämnd sfx. Sfx står för utbildning i svenska för invandrare där x-et kan bytas ut mot till exempel a- för akademiker, p- för pedagoger. Samtliga nyanlända med akademisk vårdutbildning inom etableringsuppdraget i Uppsala län ska erbjudas Sfa-medicin genom Kisa-projektet. Med utgångspunkt i projektet finns möjlighet att bredda språkinsatsen till att omfatta flera yrkesgrupper, som t ex pedagoger, när uppbyggnaden av den första fasen är genomförd.

- Utrymme finns för utvecklad uppföljning och analys

Samordningsenheten inom kommunledningskontoret följer upp arbetet i en rapport varje månad till kommunstyrelsens arbetsutskott. Alla åtgärder och insatser som kommunen vidtar inom flyktingområdet stäms av mot handlingsplanens inriktning. Rapporten är uppställd så att

¹ <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/snabbspar---snabbare-etablering-av-nyanlanda/>

² <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/snabbspar---snabbare-etablering-av-nyanlanda/>

så att en översiktlig uppföljning av aktiviteterna ges tillsammans med kommentarer om pågående verksamhet inom handlingsplanens fem områden. Detta kompletteras med uppdaterad statistik på området. En mer detaljerad uppföljning av kostnader på flyktingområdet har gjorts i samband med tertialrapporten. På samma sätt har arbetet med återsökning av statlig ersättning på området följts upp under våren.

I rapporten berörs arbetsmarknadsnämndens uppföljning. I förstudien har som ett utvecklingsområde uppföljning lyfts och då specifikt vuxenskolan Linné där uppföljningen uppges fungera något sämre än av övriga anordnare. Kommunfullmäktige har i juni beslutat att arbetsmarknadsnämnden ska ta över driften av vuxenutbildningen Linné. I och med det kan uppföljning av verksamheten underlättas avsevärt.

- Samverkan

Arbetet med flyktingmottagandet berör hela den kommunala organisationen, En viktig del av arbete är att samverka med andra myndigheter och civilsamhället. En av flyktingenhetens medarbetare har detta som huvuduppgift.

Efter kommunstyrelsens beslut om föreningsbidrag har hittills 2 985 300 kronor beviljats för olika projekt. Flera nämnder, som arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden har för sin del avsatt medel för stöd till civilsamhällets insatser.

Då rapporten främst berör arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde ges här en närmare bild av samverkansfrågor utifrån nämndens ansvar

Ett kontinuerligt samarbete med sfi och Arbetsförmedlingen är en självklar del av nämndens uppdrag. Här kan vidare nämnas projekt i vilka nämnden samarbetar med andra parter.

Effektutvärdering av insatser för personer med aktivitetsersättning (augusti 2015 och pågår till årsskiftet 2016-2017). Arbetsförmedlingen Uppsala, Försäkringskassan Uppsala län och Uppsala kommun deltar i projektet.

Projekt Inspira (oktober 2015 och pågår till juni 2018). Integrerad behandling för personer med psykisk ohälsa inom etableringen i Uppsala län. Arbetsförmedlingen, Röda korset och Uppsala kommun deltar i projektet.

KISA (kortare integration, snabbare till arbetet) (startade under våren 2016 och ska pågå i tre år). Fokus i projektet är att utveckla nya modeller och metoder för att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet. Inom projektet ansvarar arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla sfx (en intensiv språkutbildning inom sfi) för personer med medicinsk utbildning från hemlandet. Arbetsförmedlingen, Landstinget i Uppsala län och länets kommuner deltar i projektet. (Projektägare: Arbetsförmedlingen)

Yrkesmentorer. Uppsala kommun har tillsammans med Arbetsförmedlingen och Rotary ett projekt där nyanlända kan få en mentor. Syftet med mentorskapet är att göra det lättare för

nyanlända med akademisk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden. Nyanlända kan i detta fall ha varit i Sverige i max 6 år: vilket innebär att även de som lämnat etableringen kan få en mentor.

Projektet KIVO-C (Kvalitetssäkrad Inkludering i Vård och Omsorg i C-län) startar 1 augusti 2016. Det bygger på en modell med arbetsplatslärande och innehåller utbildning av språkombud och inkluderingshandläggare som ska handleda utlandsfödda vårdelever/personal när det gäller språkutveckling, kultur och normer. Projektet ska bidra till att rekryteringsbasen till vård- och omsorgssektorn breddas genom att höja språkkunskaperna hos utlandsfödda. Arbetsgivare som deltar i projektet är landstinget, sex av länets kommuner samt privata vårdgivaren Victum omsorg.

Under våren genomfördes visare ett möte mellan Svenska handelskammaren, Swedbank, kommunen och Arbetsförmedlingen där syftet var att lägga grunden för rekryteringsmässan ”Welcome Talent” där arbetsgivare skulle få möjlighet att träffa nyanlända i arbets- eller praktisyfte. Mässan kommer med stor sannolikhet att genomföras under våren 2017. Till detta arbete finns även en konsult att tillgå för att ytterligare stärka anknytningen till näringslivet.

- Boende och bostäder

Den 1 mars i år trädde lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning i kraft vilket innebär att en kommun inte längre kan neka att ta emot en person som anvisas bosättning i kommunen från Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket. Det fastställda kommuntalet för Uppsala kommun för år 2016 är 616 personer.

För att klara mottagandet för 2016 och även ett förväntat ökat mottagande för 2017 har en kommunövergripande styrgrupp kring bostäder för flyktingar inrättats med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen samt enheten för samordning för flyktingmottagandet. Även ett arbete med att bygga upp en bostadssocial resurs har påbörjats.

En stor majoritet av de som har ekonomiskt bistånd har det p.g.a. att etableringsersättningen inte räcker för att uppnå en skälig levnadsnivå. I detta är bostadskostnaderna är en viktig del vid beräkning av ekonomiskt bistånd och då hyresnivåerna i Uppsala kommun är en av landets högsta är det svårt för nyanlända att klara en hyra enbart med sin etableringsersättning även med ev. tilläggsersättning/-ar från Försäkringskassan som de kan ha rätt till.³ I arbetet med att ta fram bostäder till målgruppen krävs därför att man ser över hyresnivåerna på de bostäder som erbjuds så att hushållen kan bli självförsörjande och inte vara beroende av kompletterande försörjningsstöd.

³ 780 personer ingick under 2015 i etableringsuppdraget och hade samtidigt ekonomiskt bistånd någon gång under året. 91% av dessa hade ekonomiskt bistånd av orsaken att etableringsersättningen inte räckte till för att uppnå skälig levnadsstandard.

Uppsalahem och Uppsala kommun har slutit ett avtal gällande kvotlägenheter under år 2016. Genom ett åtagande från Uppsalahem AB ökas kvoten för de så kallade ”bostadssociala kontrakten ” från ägardirektivets 7 procent till 10 procent vilket innebär 138 stycken bostadserbjudanden. Utöver detta erbjuds kommunen upp till 5 st. lägenheter per månad upplåtna på korttidskontrakt .

Uppsala kommun ansvarar för att fördela dessa bostäder till t ex de som fått permanent uppehållstillstånd. Avtalet stipulerar vidare att Rikshem öronmärker i ett inledande skede ytterligare ett 40-tal bostäder utöver de som redan ges som ”bostadssociala kontrakt” till Uppsala kommun och att Studentstaden öronmärker fem lediga bostäder/månad till Uppsala kommun för samma ändamål – med motkravet att den boende ska vara studerande.

Avtalet **bifogas** till kommunrevisionen för kännedom.

Utöver ovanstående krävs även andra åtgärder. Därför hyrs Kvarntorget vandrarhem in och Samariterhemmet renoveras till korridorboenden. Parallellt pågår andra utredningar och förhandlingar med fastighetsägare för att ytterligare förstärka tillgången på bostäder genom till exempel olika inhyrningar.

Ett intensivt arbete bedrivs med att planera för och bygga om flera olika objekt till bostäder för nyanlända. Dessa kommer dock inte att täcka hela behovet för mottagandet under 2016. Utöver anvisningstalet som kommer att fastställas för 2017 så kommer det därför med stor sannolikhet att finnas ett antal personer som bor i tillfälliga lösningar som vandrarhem. Dessa bör också tilldelas en vanlig bostad, vilket innebär att behovet av boendeplatser under 2017 med säkerhet kommer att vara större än det fastställda anvisningstalet som kommer i slutet av året. Utrymme för en viss bostadssuccession måste alltså läggas till anvisningstalet.

- Avslutning

Som framgår av denna redovisning är detta arbete mycket högt prioriterat av kommunstyrelsen och sker i ett nära samarbete mellan berörda nämnder.

Utvecklingen av kommunens processer för ett effektivt och värdigt flyktingmottagande kommer att fortgå de närmaste åren.

Kommunstyrelsen

Marlene Burwick
Ordförande

Ingela Persson
Sekreterare

Handläggare
Davidsson Per
Fridborg Anders
Ört Weronica (AMF)
Håkansson Katarina (UBF)
Lehto Anna-Lena (Uppsalahem)

Datum
2016-09-16

Diarienummer
KSN-2016-1074

Kommunrevisionen

Förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden

Kommunrevisionen har överlämnat en förstudie kring kommunens arbete att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden för synpunkter senast 1 juni 2016. Kommunrevisionens ordförande har medgivit kommunen förlängd remisstid.

I förstudien har följande utvecklingsområden identifierats:

- Mer kan behöva göras för de som står längst ifrån arbetsmarknaden
- Kvinnors situation inom etableringen behöver fokuseras
- Individanpassning inom sfi kan utvecklas
- Utrymme finns för utvecklad uppföljning och analys
- Samverkan
- Boende och bostäder

Kommunrevisionen vänder sig till kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, AB Uppsalahem och Arbetsförmedlingen och önskar att få synpunkter på hur arbetet att underlätta för nyanlända att komma ut på arbetsmarknaden ska kunna utvecklas utifrån ert ansvarsområde.

Kommunen avger ett svar genom kommunstyrelsen. Det är berett av berörda förvaltningar och Uppsalahem AB.

Kommunstyrelsen vill inledningsvis understryka att det är positivt att revisionen följer arbetet och kan från sitt perspektiv bidra med synpunkter som förbättrar arbetet. Arbetet med flyktningmottagande berör hela den kommunala organisation även om vissa nämnder berörs mer än andra.

Den förstudie som PwC gjort på kommunrevisionens uppdrag färdigställdes i december 2015 varför mycket av det som där framgår saknar aktualitet. Rapporten hade sitt fokus på arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. De frågeställningar revisionen vill ha belysta har ett bredare perspektiv.

Sedan rapporten skrevs har kommunen genomfört ett omfattande arbete och fattat flera beslut. Ett flertal lagändringar och andra ändrade förutsättningar har också trätt i kraft sedan rapporten togs fram. Justeringar i Bosättningslagen innebär att kommunen numera är lagligen skyldig att ta emot nyanlända på anvisning från Arbetsförmedlingen, en ny modell för fördelning av ensamkommande barn till kommunerna har införts och beslut om tillfälliga uppehållstillstånd och begränsad anhöriginvandring har också fattats.

Kommunstyrelsen ger här till kommunrevisionen en översiktlig redovisning av arbetet.

- Handlingsplan

Kommunstyrelsen fastställde den 10 februari 2016 handlingsplanen *Mottagande av nyanlända och asylsökande i Uppsala kommun*. Handlingsplanen är grunden för kommunens arbete med flyktingfrågor.

Kommunstyrelsen beslutade samtidigt att av de statliga engångsmedlen om 118,8 miljoner kronor fördela medel till kulturnämnden, den gemensamma överförmyndarnämnden, stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Vidare avsattes medel till riktade insatser för ensamkommande barn i simkunskap, badhusnormer och riskreducerande åtgärder vid vatten. 3 000 000 kronor per år under perioden 2016-2018 avsattes för stöd till civilsamhället för insatser i flyktingmottagandet. Beslutet innebar också flera uppdrag.

I handlingsplanen beskrivs aktiviteter under 2016 och målbild för 2018 inom fem områden

- samordning och resurser,
- boende och bostäder,
- utbildning och samhällsorientering,
- mottagande och arbetsmarknad.
- fritid och socialt sammanhang,

Kommunstyrelsens ärende och handlingsplanen **bilägges** för kommunrevisionens kännedom.

- Andra KS beslut

Utöver beslutet om planen har kommunstyrelsen under våren 2016 tagit ytterligare beslut:

6 april antogs *riktlinjer för kommunstyrelsens föreningsbidrag till föreningar/organisationers stöd i flyktingmottagandet*. KS beslöt att delegera beslut om stöd

- upp till 100 000 kronor enhetschefen för samordning av flyktingfrågor
- mellan 100 000 - 500 000 kronor till chefen för kommunledningskontoret
- över 500 000 kronor till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Till och med 12 september har bidrag om 2 985 300 kronor beslutats.

6 april beviljades kulturnämnden 2,6 miljoner kronor från kommunstyrelsens engångsmedel för flyktingmottagande för resursförstärkning till fritiden. Verksamheten har genomförts till en betydligt lägre kostnad och 903 500 kronor har utbetalats till utbildningsnämnden.

25 maj beviljades utbildningsnämnden 3 760 tkr till sommarskola 120 högstadieungdomar som annars skulle ha gått sysslösa under sommaren.

15 juni beviljades socialnämnden 1 350 tkr för att anställa fältarbetare och koordinator under sommaren.

15 juni beviljades kulturnämnden 1 072 000 kronor för förebyggande insatser i Stenhagen.

15 juni beviljade arbetsmarknadsförvaltningen 300 tkr till sommaraktiviteter för asylsökande ungdomar

14 september beslutade kommunstyrelsen om ombyggnation och renovering av Samariterhemmet till korridorboende för nyanlända. Där kan 70 personer tas emot.

På förslag av kommunstyrelsen har vidare kommunfullmäktige den 5 september beslutat att av den statliga engångsättningen om 118,8 miljoner kronor tilldelade utbildningsnämnden 70 000 000 kronor, arbetsmarknads-nämnden 3 200 000 miljoner, samt kulturnämnden 657 000 kronor

- Särskild enhet

Samordningsenheten för flyktingfrågor är en temporär enhet inom kommunledningskontoret som inrättades den 1 januari 2016. Den består av en enhetschef och fem medarbetare på heltid eller deltid. Enhetens syfte är att stärka den befintliga samordningen såväl internt som externt. Enheten arbetar därmed normalt i gränssnitten mellan två eller flera förvaltningar/nämnder eller i kontaktytan mellan kommunen och externa samverkansparter.

Enheten har haft ett stort antal möten med representanter för det civila samhället, föreningar och sociala företag, för informationsutbyte och för hjälp med att ansöka om föreningsbidrag. Enheten har också hållit flera informationsträffar om Uppsala kommuns flyktingmottagande med interna och externa aktörer (politiska föreningar, diverse nätverk etc). Allmänheten kan kontakta kommunen via telefon och via e-postadressen flyktingar@ uppsala.se, som öppnades för att möta det stora intresset från allmänheten. Ett stort antal frågor har kommit och hanterats av enheten.

En process och struktur för bostadsanskaffning har skapats där berörda förvaltningar deltar i en gemensam styrgrupp som leds av stadsbyggnadsförvaltningen. Ett webbaserat kalendarium har lagts upp där föreningar kan lägga in integrationsstödande aktiviteter som anordnas inom kommunen, t ex idrottsaktiviteter, språkcaféer, kulturevenemang etc. Målgruppen har

informerats om webbkalendariet genom flygblad på de vanligaste språken bland asylsökande, som sätts upp på fritidsgårdar, träffpunkter och liknande samt spridas genom nätverket för gode män.

Enheten har vidare utformat en processkartläggning av individens väg från mottagande till etablerad i samhället. Kartläggningen påvisar förbättringsområden genom att identifiera flaskhalsar i integrationsprocessen.

Kommunstyrelsen kommenterar här arbetet utifrån de sex punkter som revisionen vill ha belyst.

- Mer kan behöva göras för de som står längst ifrån arbetsmarknaden

Det har skett en ökning av hushåll som är långvariga försörjningsstödstagare bland nyanlända och många av dessa är kvinnor. En beredningsgrupp för sfi och arbetsmarknadsinsatser tillsattes av arbetsmarknadsnämnden våren 2015 som arbetat fram till halvårsskiftet 2016 med uppdrag att ta fram och utveckla åtgärder och insatser för att vända ökningen av långvarigt försörjningsstöds-beroende hushåll. Beredningsgruppen har bl.a. arbetat fram utformningen för kommunens framtida vuxenutbildning där sfi får ökade kombinationsmöjligheter med övrig vuxenutbildning och arbete. Gruppen har slutfört sitt uppdrag och hade sitt sista möte i juni 2016.

Arbetsmarknadsnämnden har ingått ett samarbetsavtal med Samhall kring gruppen unga och vuxna med funktionsnedsättning som ska träda i kraft 1 oktober 2016.

Arbetsförmedlingen har efterfrågat fler praktik- och arbetsträningsplatser i kommunens regi. Det är Arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken och kommunen har en kompletterande roll. Samordningsansvaret för etableringen ligger i och med detta hos Arbetsförmedlingen som därmed har att se till att deltagare i etableringsuppdraget har aktiviteter som motsvarar deras prestationsförmåga. Kommunen har många arbetsplatser och bra möjligheter att erbjuda arbetsträning med erfarna handledare. För att kommunen ska kunna ta ett utökat ansvar i etableringen krävs att Arbetsförmedlingen tillför kommunen resurser då det innebär ett ökat ansvarstagande från kommunens sida.

Kommunens samordning av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser är samlad vid Navet. Navet kartlägger, vägleder och matchar personer med försörjningsstöd med den insats som ger störst möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Utbudet består av arbetsmarknadsinsatser, välfärdsjobb, praktikplatser och anställningar hos föreningar och sociala företag. Här finns också tillgång till arbetsträning, rehabilitering och Arbetsförmedlingens ordinarie utbud. För att få en arbetsmarknadsinsats krävs först ett beslut om försörjningsstöd. Det kan även handla om att få vägledning till en utbildning i komvux, folkhögskola, yrkeshögskola, högskola, studieförbund.

För att utveckla och stärka arbetet mot arbetslöshet i Uppsala inrättades ett lokalt arbetsmarknadsråd i december 2015. Arbetsmarknadsrådet främjar åtgärder för att förebygga

arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. Genom samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Uppsala kommun ska rådet verka för att målen i den nationella arbetsmarknadspolitiken uppnås. Ett resultat av rådets arbete är en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunen, Arbetsförmedlingen, Svenska handelskammaren och Swedbank som arbetar med att sätta ihop en rekryteringsmässa där syftet är att ge nyanlända och arbetsgivare en arena att mötas på för att kunna hitta varandra i praktik- eller arbetssyfte.

Den 16 november genomförs den så kallade CSR-dagen i Uppsala Konsert & Kongress. CSR står för Corporate Social Responsibility. Kommunens medverkan syftar till att visa vad kommunen gör inom integration och hållbarhet med fokus på arbete och utbildning. Målsättningen är att visa på samarbeten som bidrar till att nya svenskar får en snabb introduktion in på den svenska arbetsmarknaden och det svenska samhället.

Vidare kommer under hösten frukostmöten att genomföras i samarbete med Arbetsförmedlingen där företagare ska få information om möjligheter att erbjuda praktikplatser för nyanlända.

- Kvinnors situation inom etableringen behöver fokuseras

Kvinnors situation inom etableringen är ett utvecklingsområde där kommunen och Arbetsförmedlingen behöver arbeta närmare varandra. Positiva förändringar som ändå genomförs under 2016 är att sfi blir mer individanpassat och flexibelt i att kombinera övrig vuxenutbildning vilket ger ökade möjligheter till studier på tider som passar individen.

Den i föregående avsnitt nämnda beredningsgruppen för sfi och arbetsmarknadsinsatser har haft kvinnor över 55 år som viktig målgrupp.

Kommunens vuxenutbildning har en viktig roll för kvinnor då två tredjedelar av eleverna som läser yrkesinriktad vuxenutbildning är kvinnor vilket kompletterar tillgången till Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar som främst domineras av manliga deltagare. Det är Arbetsförmedlingen som har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken och kommunen har en kompletterande roll.

Under 2016 har arbetsmarknadsnämnden avsatt 141 000 kr för riktade insatser mot gruppen nyanlända. Dessa medel kan stödja riktade insatser för nyanlända kvinnor med kompletterande försörjningsstöd, en grupp som av flera anledningar står långt bort ifrån arbetsmarkanden.

- Individanpassning inom sfi kan utvecklas

Den 1 januari 2016 trädde den nya skollagen (2010:800) i kraft och ska tillämpas från och med den 1 juli 2016. Förändringarna av skollagen syftar till en effektivare och mer individanpassad vuxenutbildning, framför allt när det gäller utbildning i svenska för invandrare och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Idag kan SFI-studerande välja mellan att studera på olika tider, förmiddag, eftermiddag och kväll. Eleverna kan också välja att läsa i klassrum eller på distans. Eleverna kombinerar SFI med andra aktiviteter så som arbetsmarknadsinsatser, andra studier, arbete eller praktik. De flexibla schematekniska lösningarna möjliggör det.

Eleverna behöver aldrig vänta mer än 4 veckor på att få starta sfi. Detta är ett beslut från arbetsmarknadsförvaltningen (Navet). Studierna startas på den kunskapsnivån eleven har. Avbryter någon sina studier kan denne inom ett år återuppta studierna direkt på skolan utan att söka på nytt via Navet.

Utöver förändringarna i skollagen har Arbetsförmedlingen inrättat en särskild insats i form av snabbspår inom olika yrken, vilket inkluderar yrkesutbildning i kombination med yrkessvenska. Snabbspåren finns f.n. inom följande branscher: Kockar, lastbilsförare, legitimationsyrken inom hälso-och sjukvården (exempelvis läkare, sjuksköterskor, tandläkare, apotekare/receptarier), lärare/förskollärare, målare, styckare och slaktare, tekniker och ingenjörer inom fastighetsbranschen, tjänstemän inom byggsektorn – byggingenjörer.¹ Dessutom är ett flertal snabbspår på gång och just nu under samtal och förhandlingar med respektive branschorganisation: Agronomer, chefer (inom bygg), CNC-operatörer, distributionstekniker, industriarbetare, ingenjörer, maskinförare, maskinoperatörer, mekaniker (bil, lastbil, buss), samhällsvetare, skogsarbetare, socionomer, undersköterskor.²

Arbetsmarknadsnämnden har tillsammans med Arbetsförmedlingen beviljats ESF-medel till ett gemensamt projekt, KISA. Projektet är beviljat totalt 20 585 099 kr i ESF-stöd och den totala budgeten inklusive medfinansiering är totalt 30 862 242 kr. Projektet innehåller gemensamma insatser för att underlätta etablering på arbetsmarknaden för nyanlända inom etableringsuppdraget. Projektet startade den 1 februari 2016 och pågår tre år framåt. Ett ”delprojekt” i KISA är en intensiv språkutbildning, benämnd sfx. Sfx står för utbildning i svenska för invandrare där x-et kan bytas ut mot till exempel a- för akademiker, p- för pedagoger. Samtliga nyanlända med akademisk vårdutbildning inom etableringsuppdraget i Uppsala län ska erbjudas Sfa-medicin genom Kisa-projektet. Med utgångspunkt i projektet finns möjlighet att bredda språkinsatsen till att omfatta flera yrkesgrupper, som t ex pedagoger, när uppbyggnaden av den första fasen är genomförd.

- Utrymme finns för utvecklad uppföljning och analys

Samordningsenheten inom kommunledningskontoret följer upp arbetet i en rapport varje månad till kommunstyrelsens arbetsutskott. Alla åtgärder och insatser som kommunen vidtar inom flyktingområdet stäms av mot handlingsplanens inriktning. Rapporten är uppställd så att

¹ <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/snabbspar---snabbare-etablering-av-nyanlanda/>

² <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/nyanlandas-etablering/snabbspar---snabbare-etablering-av-nyanlanda/>

så att en översiktlig uppföljning av aktiviteterna ges tillsammans med kommentarer om pågående verksamhet inom handlingsplanens fem områden. Detta kompletteras med uppdaterad statistik på området. En mer detaljerad uppföljning av kostnader på flyktingområdet har gjorts i samband med tertialrapporten. På samma sätt har arbetet med återsökning av statlig ersättning på området följts upp under våren.

I rapporten berörs arbetsmarknadsnämndens uppföljning. I förstudien har som ett utvecklingsområde uppföljning lyfts och då specifikt vuxenskolan Linné där uppföljningen uppges fungera något sämre än av övriga anordnare. Kommunfullmäktige har i juni beslutat att arbetsmarknadsnämnden ska ta över driften av vuxenutbildningen Linné. I och med det kan uppföljning av verksamheten underlättas avsevärt.

- Samverkan

Arbetet med flyktingmottagandet berör hela den kommunala organisationen, En viktig del av arbete är att samverka med andra myndigheter och civilsamhället. En av flyktingenhetens medarbetare har detta som huvuduppgift.

Efter kommunstyrelsens beslut om föreningsbidrag har hittills 2 985 300 kronor beviljats för olika projekt. Flera nämnder, som arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden och idrotts- och fritidsnämnden har för sin del avsatt medel för stöd till civilsamhällets insatser.

Då rapporten främst berör arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde ges här en närmare bild av samverkansfrågor utifrån nämndens ansvar

Ett kontinuerligt samarbete med sfi och Arbetsförmedlingen är en självklar del av nämndens uppdrag. Här kan vidare nämnas projekt i vilka nämnden samarbetar med andra parter.

Effektutvärdering av insatser för personer med aktivitetsersättning (augusti 2015 och pågår till årsskiftet 2016-2017). Arbetsförmedlingen Uppsala, Försäkringskassan Uppsala län och Uppsala kommun deltar i projektet.

Projekt Inspira (oktober 2015 och pågår till juni 2018). Integrerad behandling för personer med psykisk ohälsa inom etableringen i Uppsala län. Arbetsförmedlingen, Röda korset och Uppsala kommun deltar i projektet.

KISA (kortare integration, snabbare till arbetet) (startade under våren 2016 och ska pågå i tre år). Fokus i projektet är att utveckla nya modeller och metoder för att effektivisera nyanländas etablering i arbetslivet. Inom projektet ansvarar arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla sfx (en intensiv språkutbildning inom sfi) för personer med medicinsk utbildning från hemlandet. Arbetsförmedlingen, Landstinget i Uppsala län och länets kommuner deltar i projektet. (Projektägare: Arbetsförmedlingen)

Yrkesmentorer. Uppsala kommun har tillsammans med Arbetsförmedlingen och Rotary ett projekt där nyanlända kan få en mentor. Syftet med mentorskapet är att göra det lättare för

nyanlända med akademisk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden. Nyanlända kan i detta fall ha varit i Sverige i max 6 år: vilket innebär att även de som lämnat etableringen kan få en mentor.

Projektet KIVO-C (Kvalitetssäkrad Inkludering i Vård och Omsorg i C-län) startar 1 augusti 2016. Det bygger på en modell med arbetsplatslärande och innehåller utbildning av språkombud och inkluderingshandläggare som ska handleda utlandsfödda vårdelever/personal när det gäller språkutveckling, kultur och normer. Projektet ska bidra till att rekryteringsbasen till vård- och omsorgssektorn breddas genom att höja språkkunskaperna hos utlandsfödda. Arbetsgivare som deltar i projektet är landstinget, sex av länets kommuner samt privata vårdgivaren Victum omsorg.

Under våren genomfördes visare ett möte mellan Svenska handelskammaren, Swedbank, kommunen och Arbetsförmedlingen där syftet var att lägga grunden för rekryteringsmässan ”Welcome Talent” där arbetsgivare skulle få möjlighet att träffa nyanlända i arbets- eller praktisyfte. Mässan kommer med stor sannolikhet att genomföras under våren 2017. Till detta arbete finns även en konsult att tillgå för att ytterligare stärka anknytningen till näringslivet.

- Boende och bostäder

Den 1 mars i år trädde lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning i kraft vilket innebär att en kommun inte längre kan neka att ta emot en person som anvisas bosättning i kommunen från Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket. Det fastställda kommuntalet för Uppsala kommun för år 2016 är 616 personer.

För att klara mottagandet för 2016 och även ett förväntat ökat mottagande för 2017 har en kommunövergripande styrgrupp kring bostäder för flyktingar inrättats med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen samt enheten för samordning för flyktingmottagandet. Även ett arbete med att bygga upp en bostadssocial resurs har påbörjats.

En stor majoritet av de som har ekonomiskt bistånd har det p.g.a. att etableringsersättningen inte räcker för att uppnå en skälig levnadsnivå. I detta är bostadskostnaderna är en viktig del vid beräkning av ekonomiskt bistånd och då hyresnivåerna i Uppsala kommun är en av landets högsta är det svårt för nyanlända att klara en hyra enbart med sin etableringsersättning även med ev. tilläggsersättning/-ar från Försäkringskassan som de kan ha rätt till.³ I arbetet med att ta fram bostäder till målgruppen krävs därför att man ser över hyresnivåerna på de bostäder som erbjuds så att hushållen kan bli självförsörjande och inte vara beroende av kompletterande försörjningsstöd.

³ 780 personer ingick under 2015 i etableringsuppdraget och hade samtidigt ekonomiskt bistånd någon gång under året. 91% av dessa hade ekonomiskt bistånd av orsaken att etableringsersättningen inte räckte till för att uppnå skälig levnadsstandard.

Uppsalahem och Uppsala kommun har slutit ett avtal gällande kvotlägenheter under år 2016. Genom ett åtagande från Uppsalahem AB ökas kvoten för de så kallade "bostadssociala kontrakten" från ägardirektivets 7 procent till 10 procent vilket innebär 138 stycken bostadserbjudanden. Utöver detta erbjuds kommunen upp till 5 st. lägenheter per månad upplåtna på korttidskontrakt.

Uppsala kommun ansvarar för att fördela dessa bostäder till t ex de som fått permanent uppehållstillstånd. Avtalet stipulerar vidare att Rikshem öronmärker i ett inledande skede ytterligare ett 40-tal bostäder utöver de som redan ges som "bostadssociala kontrakt" till Uppsala kommun och att Studentstaden öronmärker fem lediga bostäder/månad till Uppsala kommun för samma ändamål – med motkravet att den boende ska vara studerande.

Avtalet **bifogas** till kommunrevisionen för kännedom.

Utöver ovanstående krävs även andra åtgärder. Därför hyrs Kvarntorget vandrarhem in och Samariterhemmet renoveras till korridorboenden. Parallellt pågår andra utredningar och förhandlingar med fastighetsägare för att ytterligare förstärka tillgången på bostäder genom till exempel olika inhyrningar.

Ett intensivt arbete bedrivs med att planera för och bygga om flera olika objekt till bostäder för nyanlända. Dessa kommer dock inte att täcka hela behovet för mottagandet under 2016. Utöver anvisningstalet som kommer att fastställas för 2017 så kommer det därför med stor sannolikhet att finnas ett antal personer som bor i tillfälliga lösningar som vandrarhem. Dessa bör också tilldelas en vanlig bostad, vilket innebär att behovet av boendeplatser under 2017 med säkerhet kommer att vara större än det fastställda anvisningstalet som kommer i slutet av året. Utrymme för en viss bostadssuccession måste alltså läggas till anvisningstalet.

- Avslutning

Som framgår av denna redovisning är detta arbete mycket högt prioriterat av kommunstyrelsen och sker i ett nära samarbete mellan berörda nämnder.

Utvecklingen av kommunens processer för ett effektivt och värdigt flyktingmottagande kommer att fortgå de närmaste åren.

Kommunstyrelsen

Marlene Burwick
Ordförande

Ingela Persson
Sekreterare

Mottagande av nyanlända och asylsökande i Uppsala kommun

Handlingsplan för strategiskt förbättringsarbete 2016-01-27

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Syfte med handlingsplanen	5
2.1.1	Avgränsningar	5
3	KF:s mål styr innehållet i handlingsplanen	5
4	Målbild för kommunens mottagande.....	5
4.1.1	Etablerad.....	6
	Målbild 1	7
	Målbild 2	7
5	Lägesbild och det kommunala åtagandet	8
5.1.1	Asylsökande	8
5.1.2	Nyanlända med uppehållstillstånd.....	9
5.1.3	Ensamkommande barn och unga.....	11
6	Fem områden för planerade aktiviteter.....	11
6.1.1	Ekonomiska förutsättningar.....	12
	Område 1 – Samordning och resurser	12
6.1.2	Aktiviteter 2016 – Område 1 Samordning och resurser	13
6.1.3	Målbild 2018 - Område 1 Samordning och resurser	14
6.1.4	Beredskap för ställningstagande - Område 1 Samordning och resurser.....	14
6.1.5	Ekonomi	14
	Område 2 – Boende och bostad.....	14
6.1.6	Aktiviteter 2016 – Område 2 Boende och bostad.....	15
6.1.7	Målbild 2018– Område 2 Boende och bostad	16
6.1.8	Beredskap för ställningstagande – Område 2 Boende och bostad.....	16
6.1.9	Ekonomi	16
	Område 3 – Utbildning och samhällsorientering.....	17
6.1.10	Aktiviteter 2016 – Område 3 Utbildning och samhällsorientering	17
6.1.11	Målbild 2018 - Område 3 Utbildning och samhällsorientering.....	18
6.1.12	Beredskap för ställningstagande – Område 3 Utbildning och samhällsorientering.....	18
6.1.13	Ekonomi	19
	Område 4 – Mottagande och arbetsmarknad.....	19
6.1.14	Aktiviteter 2016 – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad.....	20
6.1.15	Målbild 2018 – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad	20
6.1.16	Beredskap för ställningstagande – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad.....	20
6.1.17	Ekonomi	20
	Område 5 – Fritid och socialt sammanhang.....	21
6.1.18	Aktiviteter 2016 – Område 5 Fritid och socialt sammanhang.....	21

6.1.19	Mål– Område 5 Fritid och socialt sammanhang.....	22
6.1.20	Beredskap för ställningstagande – Område 5 Fritid och socialt sammanhang.....	22
6.1.21	Ekonomi	22
7	Uppföljning	23

1 Bakgrund

Under hösten 2015 har Sverige och Uppsala kommun mött ett kraftigt ökat antal asylsökande, nyanlända med uppehållstillstånd samt ensamkommande barn. Kommunen har hanterat och klarat av volymförändringen men situationen har inneburit ansträngningar för organisationen och för kommunens möjlighet att fullt leva upp till åtaganden och ambitioner. Vi står inför fortsatt stor inflyttning av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn varför en kraftsamling behövs.

Kommunen behöver samlat planera för en ny situation. Kraftsamlingen ska ske inom kommunen, tillsammans med det omgivande samhället och samverkande myndigheter. Organisationen och den politiska inriktningen möter en situation som öppnar nya möjligheter att nå befintliga mål. Uppsala ska som landets fjärde kommun inta en ledarroll och visa vägen för andra.

Utgångspunkten är att stärka grunden i mottagandet genom att förbättra de befintliga processer som utgör grunden för kommunens åtagande, exempelvis anskaffning av bostäder och tillgång till skolplatser och fritidsaktiviteter. Samtidigt skapar den uppkomna situationen ett behov av särskilda lösningar och nya beslut. Beredskap måste finnas för att löpande göra nya ställningstaganden och ändra prioriteringar. Tidsplaner kan behöva ändras och kvalitetsnivåer anpassas mot bakgrund av den rådande situationen.

2 Syfte med handlingsplanen

Handlingsplanen ska användas för att styra det strategiska förbättringsarbete som kommunen ska åstadkomma i flyktingmottagandet fram till 2017. Den innefattar mål med arbetet samt förslag på åtgärder och insatser på kort sikt – för att hantera nuläget och påbörja förändringsarbetet – och längre sikt - för att ställa om organisationen mot en ny situation. Handlingsplanen ska utgöra grunden för ett samlat och övergripande förbättringsarbete. Handlingsplanens inriktning ska ge stöd vid utformningen av kommande åtgärder och insatser. De åtgärder och insatser som kommunen vidtar i flyktingmottagandet ska stämmas av mot handlingsplanens inriktning.

2.1.1 Avgränsningar

Handlingsplanen syftar inte till att ge en komplett bild av de insatser som redan utförs i mottagandet idag. I stunden görs även operativa omställningar i alla verksamheter mot bakgrund av situationen. De ekonomiska konsekvenserna, intäkter och kostnadsanalys kopplat till ambitionsnivå är ännu inte klarlagda. Det finns därför ingen klar sammantagen ekonomisk bild av vad volymökningen innebär för kommunen 2016 och åren framåt. Handlingsplanen innehåller endast aktiviteter som behöver komma igång och i vissa fall slutföras under 2016. Det som behöver genomföras och omprioriteras under 2017 tas om hand i kommunens ordinarie mål och budgetprocess.

3 KF:s mål styr innehållet i handlingsplanen

Handlingsplanen utgår från Uppsala kommuns vision:

*”Uppsala är en rättvis och jämställd kommun
där alla är delaktiga och där människor och verksamheter växer och utvecklas
i en dynamisk och långsiktigt hållbar miljö.”*

I Mål och budget 2016 med plan för 2017–2018¹ finns flera kommunövergripande inriktningsmål som styr handlingsplanens innehåll. Mer specifikt är inriktningsmålet ”Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.”

Utifrån detta ska de närmaste åren många människor gå från att tas emot som asylsökande till att vara etablerade i Uppsala. Situationen innebär en stor utmaning och möjlighet - inte bara för kommunen utan för samhället i stort.

4 Målbild för kommunens mottagande

Kommunens åtgärder och insatser i mottagandet ska samlas kring målet att individen snabbt ska vara etablerad. Kommunens och det omgivande samhällets resurser ska samlas och användas effektivt i mottagandet. Flyktingmottagandet och etableringsfasen på två år finansieras via statliga medel. En kvalitetssäkrad och effektiv process för återsökning av statliga medel samt ett effektivt nyttjande av de medel som betalas ut i förskott är en förutsättning för ordning och reda i den kommunala ekonomin. Individer ska ses som resurser och ges möjlighet att snabbt komma i utbildning och arbete på ett sätt som bidrar till en ökad social- och ekonomisk hållbarhet.

¹ Antagen av kommunfullmäktige 2–3 november 2015.

Resurserna ska sättas in utifrån individens förmåga och behov. På så sätt möjliggörs en snabb väg för de individer som har förmåga samtidigt som resurser frigörs till de som har större behov. Mottagandet ska präglas av ett långsiktigt perspektiv, där insatta resurser ska vägas mot uppnådd nytta för individ och samhälle på kort och lång sikt. Med början i mottagandet ska arbetet syfta till att realisera individen som tillgång. Lösningarna ska utgå från individen, vara individuella och bygga på individens drivkrafter. Den kommunala strukturen ska möjliggöra att de nyanlända snabbt blir en del av lösningen.

De nyanlända ska ses som en resurs för kommunen, som bland mycket annat kan bidra till en mer normaliserad åldersstruktur. För att ta till vara den potentialen krävs investeringar i framförallt utbildning, arbetsmarknadsinsatser och bostäder. Uppsala kommun har i nationell jämförelse en ung och välutbildad befolkning, låg arbetslöshet och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Våra förutsättningar att lyckas med integrationen och en snabb etablering är med rätt åtgärder mycket goda.

Följande målområden har identifierats

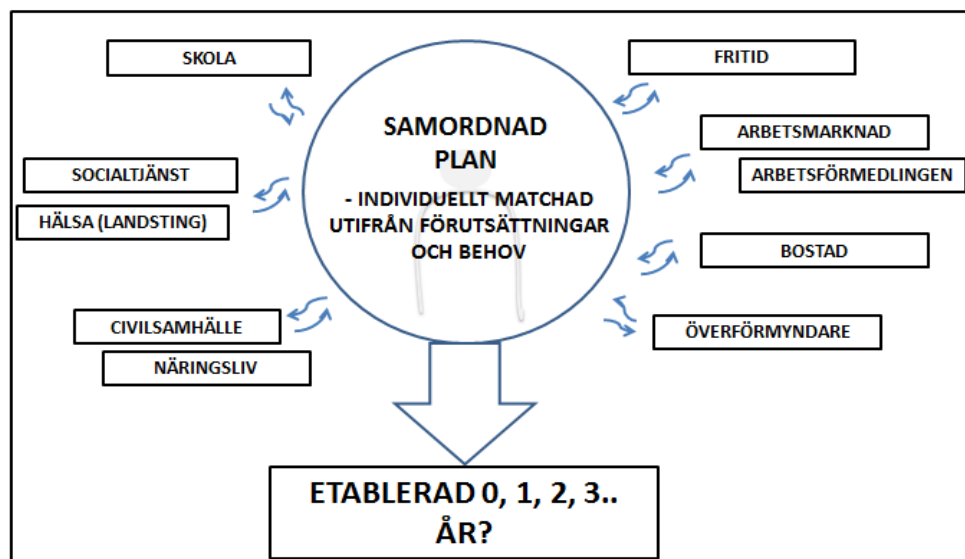
- Individen ska vara etablerad snabbt
- En ingång till kommunens och samhällets resurser – flera vägar till att vara etablerad
- Individen ska informeras om alternativ på ett lättöverskådligt sätt så att hen kan ta egna beslut för att nå målet att bli etablerad.
- Kommunens och samhällets resurser ska samlas och användas effektivt

4.1.1 Etablerad

En individ är etablerad när hen har fått introduktion i samhället, tillräcklig för att kunna förstå och göra sig förstådd, kunna få tillgång till sociala sammanhang och för att kunna göra val för utbildning och arbete. Individen behöver kunskap kring grundläggande lagar och regelverk samt om normer och värderingar inom olika samhällsfält. Individen ska vara i utbildning eller arbete alternativt arbetsmarknadsåtgärd eller rehabilitering, med en egen hållbar försörjning som mål. För barn innebär etablering en placering i förskola eller skola och att de kan kommunicera och förstå sammanhang efter vad man kan förvänta sig utifrån barnets ålder.

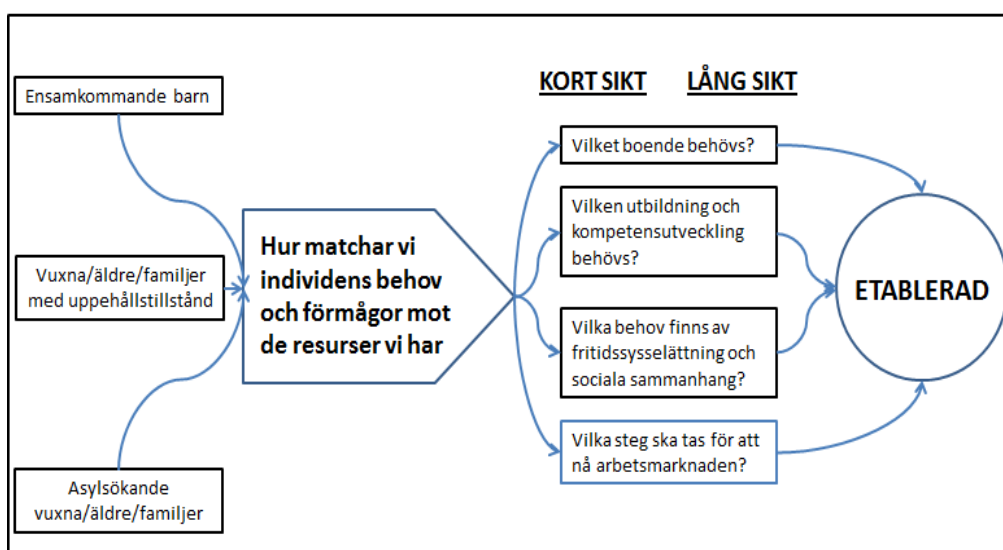
Målbild 1

Individen ska ha en överblick gällande alternativa insatser, utbildningar och vägval till arbete. Genom samordning kring ett tydligt syfte och ett öppet informationsutbyte mellan samhällsaktörerna blir individens bild av vägen in och vägarna till att vara etablerad tydlig. Möten och lösningar kopplar till varandra. Ett samlat mottagande med stor tillgång till information för aktörer och individ möjliggör effektiv resursanvändning och snabb etablering.

Målbild 2

Mottagandet börjar med att individens behov och förmågor matchas mot de resurser som kommunen och andra samhällsaktörer förfogar över. Matchningen möjliggör effektiv resursanvändning, snabbare etablering och individuellt anpassade lösningar över tid. Processen har en tydlig start och ett tydligt slut.

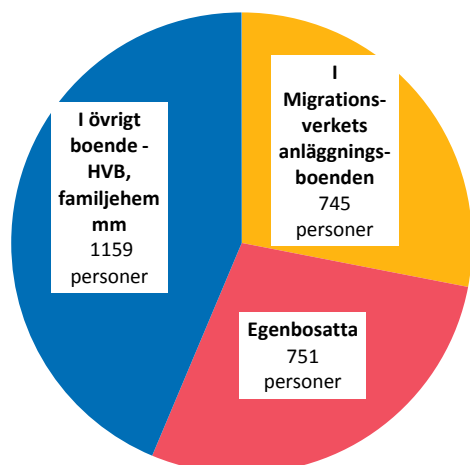
5 Lägesbild och det kommunala åtagandet

Den 1 januari 2016 bodde nära 4 000 asylsökande och nyanlända med uppehållstillstånd i Uppsala kommun. Ett år tidigare bestod gruppen av 1 350 personer. I januari 2016 var antalet asylsökande 2 650 personer och de nyanlända enligt ersättningsförordningen 1 300. 1 150 av främst de asylsökande var ensamkommande barn.

Nämnderna har åtaganden och ansvar som skiljer sig åt beroende på individens situation. Nämnderna har i många fall olika ansvar för en och samma individ. Individen möter kommunen i flera skepnader. Behovet av samordning kring individen är stort, liksom behovet att skapa en helhetsbild och gemensamma planeringsförutsättningar för mottagandet av asylsökande och nyanlända.

5.1.1 Asylsökande

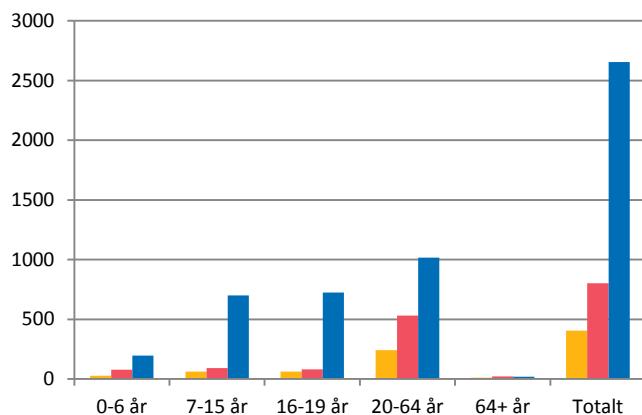
Antalet asylsökande i Uppsala kommun ökade kraftigt under 2014 och 2015. Sammanlagt var cirka 2 600 asylsökande inskrivna som boende i Uppsala i januari 2016, att jämföra med cirka 800 året innan. En stor del av ökningen har bestått av barn och unga, flertalet av dessa har varit ensamkommande.

Asylsökande boende i Uppsala kommun 1 januari 2016, totalt 2 655 personer (källa Migrationsverket)

Av de 2 655 personerna som Migrationsverket anger som boende i Uppsala var cirka 1 150 boende i övrigt boende. Kategorin omfattar främst ensamkommande barn i olika boendeformer.

Resterande cirka 1 500 asylsökande var jämnt fördelade mellan boende i Migrationsverkets anläggningsboenden och egen bostättning, hos exempelvis bekanta.

Asylsökande boende i Uppsala efter ålder 2013-2015 (källa Migrationsverket)

Gruppen asylsökande boende i Uppsala har ökat kraftigt under de senaste åren. Volymen har mer än fördubblats varje år.

En stor del av ökningen det senaste året har bestått av barn och unga. Många av dessa är ensamkommande.

För det kommunala åtagandet har volymökningen inneburit 1 400 fler asylsökande barn och unga 0-19 år under det gångna året. Utbildningsnämnden ska säkra platser i förskola och skola i linje med skolplikten, och säkra elevhälsa för barnen. Utbildningsplatserna inom gymnasiet har inte räckt till och nya klasser bildas kontinuerligt. I grundskolan bildas nya förberedelseklasser. Elevhälsan är ansträngd. Rekryteringsbehovet av personal inom utbildning och elevhälsa, liksom behovet av lokaler, är stort. Kulturnämnden har åtaganden inom fritid för barn och unga.

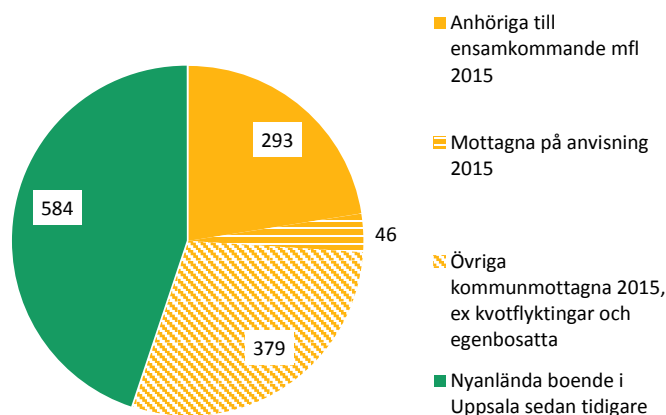
För ensamkommande barn och unga som anvisats till kommunen bär socialnämnden ansvar för boende och omsorg. Vård och omsorg ansvarar för driften av boenden. Stadsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av kommunstyrelsen lokalförsörjningsansvar för verksamheterna, där även kommunala bolag som Skolfastigheter berörs. Överförmyndarnämnden ansvarar för förordnande av god man för ensamkommande barn och unga i kommunen, oavsett om de är placerade av den egna kommunen eller av annan kommun.

Under hösten 2015 och fram till sommaren 2016 har kommunen avtalat med Migrationsverket om drift för närvarande 100 evakueringsplatser för asylsökande. Ställningstagande kommer att krävas för framtida avtal. Verksamheten har tagit personalresurser och arbetstid i anspråk hos flera förvaltningar och bolag.

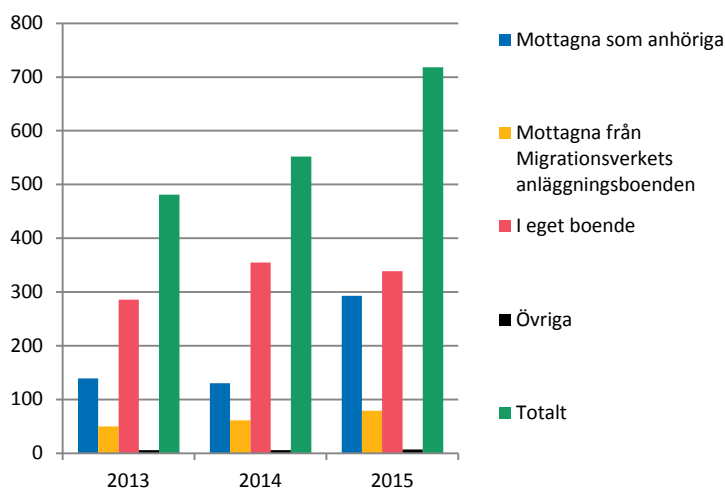
Den förväntade antalet asylsökande i Uppsala de närmaste åren kommer utredas inom ramen för föreliggande handlingsplan. Migrationsverkets prognos för 2016 som publicerades i februari förutspår fortsatt höga till mycket höga nivåer av asylsökande de närmaste åren. Graden av osäkerhet i prognoserna är dock mycket stor. Planeringsförutsättningarna är därmed svåra, främst vad gäller egenbosättning och andra kommuners placeringar av ensamkommande i Uppsala. Volymförändringarna som de asylsökande medför för verksamheterna ska tas med i verksamhetsstyrning och -planering. Migrationsverkets prognoser och boendeplanering kommer följas noggrant.

5.1.2 Nyanlända med uppehållstillstånd

1 januari 2016 redovisade Migrationsverket 1 302 nyanlända med uppehållstillstånd i Uppsala kommun som omfattades av ersättningsförordningen. Personerna befinner sig i den etableringsfas om två år där ersättning för insatser utgår från staten. Under 2015 togs 718 personer emot i kommunen, att jämföra med 552 personer året innan. Ökningen bestod främst av anhöriga till personer med permanent uppehållstillstånd, bland annat till ensamkommande barn. Kommunen tog emot 46 personer av avtalade 150 på anvisning inom ramen för överenskommelse med Länsstyrelsen under 2015. Övriga nyanlända som tillkom 2015 innefattar exempelvis egenbosatta i Uppsala som folkbokfört sig när de fått uppehållstillstånd och kvotflyktingar.

Nyanlända boende i Uppsala kommun 1 januari 2016, totalt 1 302 personer (källa Migrationsverket och verksamhetsstatistik AMF)

Nyanlända i Uppsala kommun år 2013-2015 (källa Migrationsverket)

Antalet nyanlända har inte ökat lika kraftigt som de asylsökande de senaste åren. Stora volymökningar förväntas från 2016 och framåt i takt med att de individer som är asylsökande nu får uppehållstillstånd.

Förändringen mellan 2014 och 2015 har främst bestått av anhöriga till boende i kommunen som har permanent uppehållstillstånd, en grupp som AMN bland annat har ett åtagande att ordna bostad för men som samtidigt har saknat planeringsförutsättningar för.

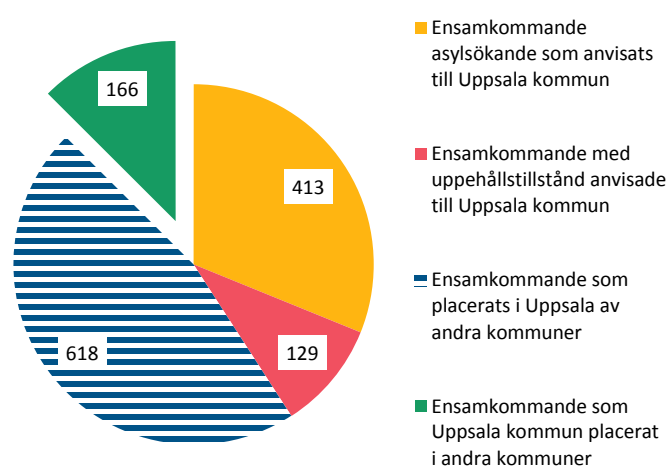
Arbetsmarknadsnämnden bär ett stort åtagande för målgruppen som innefattar initial försörjning till nyanlända, boende och hjälp till bosättning, utbildning i SFI och samhällsorientering. Arbetsmarknadsnämnden står för insatser inom Arbetsförmedlingens etableringsansvar. Kommunstyrelsen har ansvar inom bostads- och boendeförsörjningen för de nyanlända. För nyanlända barn och ungas förskola, skola, elevhälsa och fritid svarar utbildningsnämnden och kulturnämnden.

Under 2015 har ökningen av antalet nyanlända anhöriga inneburit utmaningar för arbetsmarknadsnämnden i åtagandet att ordna boende åt gruppen. Volymökningen har medfört dyra samlösningar.

De kommande åren kommer gruppen nyanlända öka kraftigt i takt med att de personer som nu är asylsökande i riket får uppehållstillstånd. Under 2016 kommer 616 personer anvisas för boende i kommunen, åren därefter sannolikt än större volymer. Till det kan förväntat ökat antal mottagna anhöriga läggas, utöver de som bor i Uppsala idag. En stor utmaning finns i bostads- och boendeförsörjningen för de nyanlända. Den förväntade antalet nyanlända i Uppsala de närmaste åren kommer utredas inom ramen för handlingsplanen.

5.1.3 Ensamkommande barn och unga

Ensamkommande barn och unga kan både vara asylsökande och nyanlända med uppehållstillstånd. I Migrationsverkets statistik ökade antalet asylsökande ensamkommande barnen som bodde i Uppsala kommun från 77 personer i januari 2015 till 1 160 personer i januari 2016. Av de tio största kommunerna har endast Malmö fler ensamkommande barn och unga per invånare.

Ensamkommande barn och unga boende eller anvisade till Uppsala kommun i januari 2016 (källa Migrationsverket och verksamhetsstatistik SCF)

Uppsala hade sammanlagt cirka 1 160 ensamkommande barn och unga boende i kommunen i januari 2016. ÖFN ansvarar för att alla dessa förordnas god man eller särskilt förordnad vårdnadshavare. Omkring 600 av de ensamkommande har placerats i Uppsala av andra kommuner.

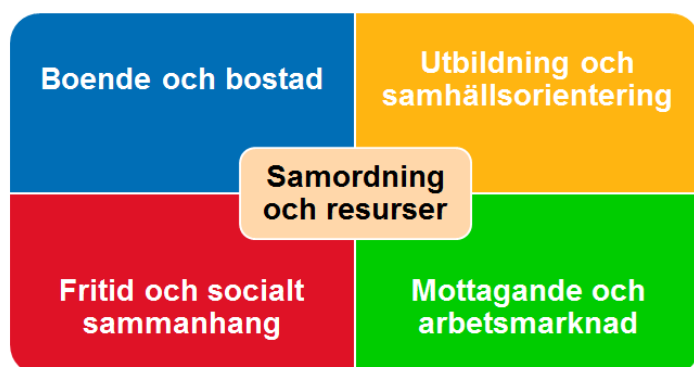
Antalet ensamkommande barn och unga som anvisats till Uppsala var 698 i januari 2016. 532 av dessa hade boende i Uppsala kommun genom SCN. SCN ansvarar också för de 166 barn och unga som placerats utanför kommunen.

Den stora volymökningen av antalet ensamkommande har inneburit stora utmaningar. System och hantering är dimensionerat för betydligt mindre volymer. För ensamkommande som bor i kommunen svarar överförmyndarnämnden för förordnande av god man. Stora rekryteringsinsatser har genomförts, förordnandeansökningar och rekryteringsförfaranden har inneburit administrativa utmaningar. Utbildningsnämnden ansvarar för skola samt elevhälsa och kulturnämnden ansvarar för fritid. Socialnämnden ansvarar för boende och omsorg för de ensamkommande som anvisats till kommunen och har tillsynsansvar för boenden i kommunen utanför kommunens regi. Kommunstyrelsen har lokalförsörjningsansvar för SCF:s boenden, som bemannas av vård och omsorg.

För 2016 har 608 platser för asylsökande ensamkommande barn överenskommit med Migrationsverket. Planeringsförutsättningarna för verksamheterna är i övrigt svåra och beroende av bland annat situationen nationellt och antalet ensamkommande barn och unga som andra kommuner placerar i Uppsala. Den förväntade antalet ensamkommande asylsökande och nyanlända barn och unga i Uppsala kommun de närmaste åren kommer utredas inom ramen för handlingsplanen.

6 Fem områden för planerade aktiviteter

Handlingsplanen samlar de insatser och aktiviteter som behövs för att nå måluppfyllelse i fem identifierade utvecklingsområden. Insatser och åtgärder inom ett område ska stödja och stödjas av insatser och åtgärder på de andra områdena.

Insatserna och åtgärderna kan vara direkt riktade för att möta individers behov eller syfta till att förändra organisation och arbetssätt. De är fördelade på kort och målbilder på lång sikt. Den korta sikten – innehåller omedelbara insatser och åtgärder under 2016 – innefattar exempelvis projekt som hanterar dagsaktuell situation och påbörjar nödvändigt förändringsarbete mot måluppfyllelse. Den längre sikten – inom 2 år – beskriver önskade uppnådda tillstånd och kan ligga till grund för planeringsdirektiv och inarbetande i linjeverksamhet inför Mål och budget 2017-19.

6.1.1 Ekonomiska förutsättningar

Kommunen får schablonersättning för asylsökande och personer med permanent uppehållstillstånd. Utöver detta återsöker kommunen ersättning för insatser till asylsökande, nyanlända samt ensamkommande barn. Det kan handla om insatser för skolgång, boende, vårduppehälle, god man, utredningskostnader, reskostnader, stödinsatser, sfi mm. Ett utvecklingsområde är att säkra och effektivisera återsökningsprocesserna för statliga medel.

Kommunen har erhållit en engångsutbetalning från regeringen på 118,8 mnkr för att möta det ökade antalet asylsökande och nyanlända samt ensamkommande barn.

I föreliggande handlingsplan presenteras aktiviteter för 2016 och framåt, vilka kommer att behöva finansieras genom omprioriteringar inom befintlig budgetram, utifrån ersättning från Migrationsverket samt utifrån engångsutbetalningen från regeringen. De kostnader som kommer att hamna på 2017 och framåt hanteras via kommunens ordinarie mål och budgetplanering.

Område 1 – Samordning och resurser

Området innefattar de insatser och åtgärder som ska säkerställa den kommun- och samhällsövergripande samordning av etableringsresurser som handlingsplanen bygger på. Kommunledningskontorets samordningsenhet tar ansvar för att handlingsplanens övergripande inriktning får genomslag och dess mål uppfylls samt ansvarar för uppföljning av handlingsplanen.

Samordningsenheten ska i nära samarbete med förvaltningarna stödja ordinarie linjeansvar och säkerställa kommunorganisationens förmåga att samlat arbeta i handlingsplanens inriktning. Samordningsenheten svarar för att hålla ihop gemensam beredning av ärenden och driver internt förbättringsarbete utifrån handlingsplanen.

Samordningsenheten ska skapa en bild av det interna arbetet för flyktningmottagning och kartlägga etableringsprocessen samt tillgängliga resurser. Utifrån helhetsbilden kan behov fångas, prioriteringar göras, och stöd ges i hur resurser ska allokteras. I uppdraget ingår att kommunicera kommunens arbete utåt och stödja verksamheterna i att kommunicera i frågan. Uppdraget inbegriper informationsmaterialsutveckling till olika målgrupper, till exempel asylsökande och nyanlända, föreningar samt allmänhet.

Kommunen ska ta en aktiv roll i att samla det omgivande samhällets etableringsresurser i syfte att stödja handlingsplanens inriktning. Externa resurser hos exempelvis myndigheter och omgivande kommuner, föreningsliv och näringsliv ska användas och riktas för att stärka varandra och kommunens arbete. Samordningsenheten ska ta ett särskilt ansvar för att underlätta och utveckla samarbeten med externa parter.

Samordningsenheten ska utgöra en lotsfunktion som vägen in till kommunen och ta ansvar för att utveckla arbetet med att tillvarata och stödja kraften och viljan i civilsamhället. Med utgångspunkt i befintliga system ska föreningarnas bidragsadministration förenklas och den lokala överenskommelsen användas på ett mer riktat sätt mot mottagandet av asylsökande och nyanlända. Med utgångspunkt i att förändra system och arbetssätt behöver riktlinjer revideras för att möjliggöra riktade bidrag till föreningar som har ett strukturerat integrationsarbete. Samordningsenheten ska stödja vid tecknande av samarbetsavtal mellan kommunen och omgivande aktörer. Kommunen ska vara en part som hjälper till att kartlägga och bevaka tillgängliga medel och informera föreningslivet om ansökningsförfarandet.

Samordningsenheten har en övergripande roll i att skapa hållbar ekonomi i flyktningmottagandet. Intäkter per målgrupp och verksamhet ska identifieras liksom gap mellan kostnader och intäkter. Via samordningsenheten ska ett starkt stöd för återsökningar av statliga medel säkerställas i tät kontakt med förvaltningarna. Samordningsenheten ska också utgöra en resurs för att tillgängliggöra andra medel, exempelvis via EU. Enheten ska driva förändringsarbete för att förenkla ekonomiprocesser mellan interna parter och gentemot externa parter. Förändringsarbetet innefattar också påverkan för att förenkla administrativt tunga pappersprocesser och låsa upp medel som förhindrar handlingsfrihet. Påverkansarbetet kan bedrivas tillsammans med exempelvis andra kommuner.

I enhetens uppdrag ingår omvärldsbevakning kring politiska beslut, nya lagar och annan styrning som rör mottagande av asylsökande och nyanlända. Omvärldsbevakningen innefattar även "best practice" och hur andra aktörer löser utmaningar. Med uppdraget följer ett tydligt kommunikationsuppdrag inåt i organisationen. Samordningsenheten ansvarar för att kommunen har tillgång till en uppdaterad lägesbild.

6.1.2 Aktiviteter 2016 – Område 1 Samordning och resurser

Aktivitet	Huvudansvarig för aktivitet	Andra berörda aktörer	Status
Genomföra processkartläggning av individens väg från mottagande till etablerad. Identifiera flaskhalsar och föreslå åtgärder.	KLK	AMF, Arbetsförmedlingen, SCF, UBF, ÖFV, KTF	Pågående Prioriterad
Säkra återsökning av statliga medel. Genomföra processkartläggning och ta fram en process utifrån nuläge. Göra analyser av ersättning vs kostnad tillsammans med respektive förvaltning.	KLK	UBF, SCF, AMF, ÖFV	Pågående Prioriterad
Ta fram strukturer för samverkan mellan kommunen och föreningar, både avseende stöd i akuta lägen samt i det långsiktiga stödet från civilsamhället.	KLK		Påbörjas
Ta fram riktlinjer för föreningsbidrag för föreningsars stöd i flyktningmottagande (om medel ska avsättas från de statliga medlen så behövs någon form av	KLK		Påbörjas

riktlinjer).			
Inventera och samordna civilsamhällets aktiviteter och initiativ inom flyktingmottagande och integrationsområdet.	KLK	Länsstyrelsen	Påbörjas
Upprätta en plan gällande fördelning av de statliga medlen, engångssumman.	KLK		Avvaktar processkartläggningar ovan
Ta fram gemensamma planeringsförutsättningar, exempelvis prognoser.	KLK	AMF,SCF, UBF, ÖFV, Migrationsverket, Länsstyrelsen	Påbörjas Prioriterad
Samordnade insatser för att motverka missförhållanden hos uppdragstagare, exempelvis kriminalitet.	KLK	Polismyndigheten , AMF, SCF, ÖFV	Påbörjas

6.1.3 Målbild 2018 - Område 1 Samordning och resurser

Mål
Förenklad och säkerställd process för återsökning av statliga medel.
Upprättat väl fungerade samverkan med andra kommuner, myndigheter och organisationer – inom alla verksamhetsområden – och hitta gemensamma lösningar inom flyktingmottagandet.

6.1.4 Beredskap för ställningstagande - Område 1 Samordning och resurser

1. Återsökningsprocesserna behöver förenklas. Statliga riktade insatser skapar låsningar och administrationsarbete. Politiskt påverkansarbete är önskvärt för att bidra till förenkling i tillgången och användningen av statliga medel.

6.1.5 Ekonomi

7 miljoner kronor av engångsmedlen avsätts för organisatoriska förstärkningar på området. Förstärkningen omfattar kostnader för personalförstärkning till den temporära samordningsenheten samt olika former av omkostnader för att bedriva förbättringsarbete utifrån föreliggande handlingsplan, så som inköp av systemstöd, material och kommunikationsinsatser. 9 miljoner kronor av engångsmedlen avsätts för stöd till civilsamhället för engångsinsatser i flyktingmottagandet under perioden 2016-2018. Som förstärkning, utöver det som redan betalas ut av nämnder.

Område 2 – Boende och bostad

Bostadsbehovet inklusive behovet av familjehem för handlingsplanens målgrupper är stort och bristen resulterar idag i kostsamma temporära lösningar. Ambitionen är att skapa fler och mer individanpassade boendemöjligheter med tillhörande infrastruktur. En förutsättning för att nå ambitionen är att en gemensam behovsprognos för antalet bostäder de kommande åren skapas. Mål om ökat bostadsbyggande och landsbygdsutveckling bör ses i ett sammanhang av mottagande av

asylsökande och nyanlända. Anskaffande av boenden och bostäder enligt plan ska ersätta akuta lösningar. Planeringen ska ta en utgångspunkt i det starka bostadsbyggandet i kommunen och särskilt riktas mot att hitta möjligheter i de bostadsprojekt som är nära förestående att starta. I kommunikationen med aktörerna på bostadsmarknaden behöver kommunen vara tydlig med vilket ansvar den är beredd att ta för att stödja individerna i boendet.

Inom ramen för mottagandet av asylsökande och nyanlända ska boendetjänster skapas som tillsammans bidrar till en tydlig boendekedja som leder till permanentboende och självständighet. Mottagandet ska ske i så få temporära lösningar och särlosningar som möjligt. En bild av boendekedjan med gemensamma förvaltningsövergripande definitioner behöver skapas. En väl fungerande boendekedja kräver tät uppföljning på individnivå och inbegriper nya samverkansformer.

En stor grupp av de asylsökande och nyanlända med permanent uppehållstillstånd i Uppsala bor i eget boende. Planeringsförutsättningarna och behov för det kommunala åtagandet i förhållande till gruppen innebär en utmaning. Boendeformen kan vara en påfrestning för de inneboende och lägenhetsvärden och påverkar individernas och barnens möjlighet att tillgodogöra sig undervisning och etableringsinsatser. Om boendet blir ohållbart kan fråga om boendeanskaffning för denna grupp bli aktuell.

För att barn inte ska behöva bryta upp, ska kommunen sträva efter att familjer som bott i Uppsala under asylprövningstiden också anvisas och bosätter sig i kommunen när de beviljas uppehållstillstånd.

6.1.6 Aktiviteter 2016 – Område 2 Boende och bostad

Aktivitet	Huvudansvarig för aktivitet	Andra berörda aktörer	Status
Upphandling av byggherrar för blockförhyrning av nyproduktion.	SBF		Påbörjas Prioriterad
Ingå avtal för blockförhyrning.	SBF		Påbörjas Prioriterad
Genomföra programarbete för att säkerställa att beståndet i det bostadssociala resursen möter behov och krav.	SBF	AMF, SCF	Påbörjas Prioriterad
Inventera rå och byggbar mark.	SBF		Pågående Prioriterad
Vid behov genomföra markinköp för skapandet för en bostadssocial resurs.	SBF		Pågående
Prioriterad planläggning och bygglovgivning för skapandet av en bostadssocial resurs.	SBF	Länsstyrelsen	Påbörjas Prioriterad
Skapa ny process från beställning av bostad till matchning, utveckla matchningsfunktionen med tydligare beställningsfunktioner och systematik.	SBF, AMF, SCF		Påbörjas Prioriterad
Säkerställa rimlig hyra på nuvarande och framtida bostäder inom den bostadssociala resursen.	SBF		Påbörjas
Utveckla arbetssätt och rutiner för omsättningen, tex skuldsanering, uppföljning av bostäder, samarbete med hyresvärdar.	SBF, AMF, SCF		Påbörjas
Arbeta utifrån lägsta godtagbara standard och uppåt med hänsyn till boende för att möta den akuta fasen. Annonsera bredare, arbeta bredare i fastighetsbeståndet och inte välja bort objekt för	SBF	AMF	Pågående Prioriterad

tidigt.			
Inventera medborgares intresse för att erbjuda boende.	SBF		Påbörjas
Utmana privata marknaden (konsulter, byggare) att bidra med kompetens och andra resurser.	SBF		Påbörjas
Göra en behovsprognos för de närmaste två åren - inbegripet verksamhetslokaler.	AMF, SCF, UBF	SBF	Pågående Prioriterad
Ta fram en tydlig bild av en boendekedja i förhållande till mottagandet av asylsökande och nyanlända.	SBF	AMF, SCF	Pågående Prioriterad
Utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingens bosättningsfunktion och Migrationsverket för att möjliggöra bättre planering av det kommunala åtagandet.	AMF	Arbetsförmedlingens bosättningsfunktion, Migrationsverket	Pågående

6.1.7 Målbild 2018– Område 2 Boende och bostad

Mål
Skapat egenförvaltd bostadsocial resurs med 1 000 bostäder med tillhörande boendekedja. Utbyggnadstakt 500 bostäder per år 2016-2019. Inrättat egen och samlad organisation för fastighetsförvaltning och fastighetsutveckling.
Genomfört planering för att vid behov snabbt kunna införa alternativ, exempelvis anpassade varianter av Västerviksmodellen.
Skapat boenden med rimliga hyror inom den bostadssociala resursen.

6.1.8 Beredskap för ställningstagande – Område 2 Boende och bostad

1. Flyktningmottagandet kan kräva förändrade arbetsätt i de kommunala bostadsbolagen. Eventuellt krävs nya ägardirektiv.
2. Kommunen har möjligheter att styra mottagandet mot att i större utsträckning omfatta vissa målgrupper, exempelvis familjer. Det är önskvärt ur ett barnperspektiv att asylsökande barn får bo kvar i kommunen efter att de beviljas uppehållstillstånd. Ställningstaganden som görs kring målgruppsprioritering påverkar det kommunala åtagandet, exempelvis behov av skolplatser och boenden. Prioriteringen måste väga in ett helhetsperspektiv.
3. Det behövs ett ställningstagande kring antal bostäder som skall anskaffas årligen för olika målgrupps behov. Ett ställningstagande innebär en prioritering mellan olika målgrupper eftersom bostadsbehovet generellt är stort i Uppsala.

6.1.9 Ekonomi

För att kunna genomföra ovan aktiviteter under 2016 samt uppnå målsättningarna behövs en organisatorisk förstärkning. Detta uppskattas kosta 4 miljoner kronor. Under året kommer inventering

samt översyn av eventuell tillskaffning av mark, bostäder och lokaler, detta kommer sannolikt att innebära framtida kostnader för inköp.

Område 3 – Utbildning och samhällsorientering

Med den ökade elevvolymen i skolan behövs fler skollokaler och fler lärare.

Skolan har stor betydelse för barns och ungas hälsa och möjligheter till att nå etablering. Skolinledning ska ske så tidigt som möjligt. Bättre boendesituation och möjligheter till utbildning och samhällsorientering för föräldrar ger samtidigt bättre förutsättningar för barnen att lyckas i skolan. Förbättringsarbetet inom utbildning och samhällsorientering ska inkludera hela familjen och jämställdhetsperspektivet ska särskilt beaktas.

Elevhälsan behöver förstärkas mot bakgrund av mottagandet av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn. Behoven hos de nyanlända eleverna varierar, men volymen i sig kräver förändrade arbetssätt och närmare samarbete med landstinget.

Kommunens åtagande i vuxnas etablering innefattar SFI-undervisning och samhällsorientering. Alternativen inom åtagandet behöver göras överskådliga för individen samtidigt som alternativen måste bli fler. Alternativen innebär olika möjligheter, exempelvis snabbspår och olika former av samhällsorientering utifrån individens behov och förutsättningar.

6.1.10 Aktiviteter 2016 – Område 3 Utbildning och samhällsorientering

Aktivitet	Huvudansvarig för aktivitet	Andra berörda aktörer	Status
Insatser för att lösa lokalbehovet inom skolan. Säkra skolplatser med bättre kartläggning av platsbehov och närmare arbete med lokalförsörjningen.	UBF, SBF	AMF, Skolfastigheter	Pågående Prioriterad
Insatser för att säkra personalresurser inom skolan.	UBF	AMF KLK/HR	Pågående Prioriterad
Utveckling av samhällsorientering och SFI.	AMF		Pågående
Insatser för att säkra snabb skolinledning.	UBF	SCF, ÖFV	Pågående Prioriterad
Se över möjligheter för bättre användning av lokalresurser och införande av undervisning på helger, kvällar och ferier.	UBF	SBF	Påbörjas
Utveckla samarbete mellan UBF och HR för att hitta alternativ till att rekrytera personal. Insatserna ska innefatta pensionärer, tillfällig arbetsrotation inom kommunen.	UBF	AMF, KLK, Arbetsförmedlingen	Pågående Prioriterad
Kompetensutveckla, genom digital utbildningsform, all personal inom utbildning i språkutvecklande arbetssätt.	UBF	AMF	Pågående
Samarbete för gemensam kompetensutveckling inom förvaltningarna som kommer i kontakt med	SCF, UBF, AMF, KTF	Landstinget, Röda korset, ÖFV	Påbörjas

nyanlända, exempelvis inom traumahantering.			
Förstärka och avlasta elevhälsan genom att upparbeta fungerande samarbete med landstinget.	UBF	Landstinget	Påbörjas
Starta arbete för gemensam mottagning och planering mellan enheten för nyanlända och UBF.	UBF, AMF		Pågående Prioriterad

6.1.11 Målbild 2018 - Område 3 Utbildning och samhällsorientering

Mål
Förskoleplacering ska ges inom tre månader
Skolgång inom grundskolan ska ges inom en månad
Skolgång inom gymnasieskolan ska ges inom max tre månader, kompletterande utbildningsinsatser ska kunna erbjudas inom en månad i exempelvis samverkan med civilsamhället.
Säkrat möjligheter för att lärare ur målgruppen nyanlända, exempelvis genom anställning som resurs under tiden "snabbspår" och annan validering sker.
Säkrat grundläggande uppdrag genom översyn av kvalitets- och ambitionsnivåer.
Kompetensutvecklat all personal inom utbildning i språkutvecklande arbetsätt.
Gett alla vuxna SFI och stötta för praktik i kombination med SFI-studier.
Infört arbete med exempelvis kombinationer av skola och feriejobb under sommaren.
Utvecklat samverkan med exempelvis Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan för kompetensutveckling och snabbspår

6.1.12 Beredskap för ställningstagande – Område 3 Utbildning och samhällsorientering

1. Den rådande situationen kan leda till tillfälligt sänkta ambitionsnivåer vad gäller exempelvis barngruppsstorlekar och skolresultat för att säkra skolplatser och det grundläggande uppdraget.
2. Prioriteringar och avvägningar behöver ligga till grund för lokalanvändning i och med att många verksamheter har stora behov.
3. Ställningstagande behövs gällande kommunens åtagande inom Arbetsförmedlingens etableringsansvar. Samarbetet behöver utvecklas och ambitionsnivån under etableringsperioden ökas.
4. Möjligheterna att nå mål och driva förbättringsarbete inom skolan är i många fall beroende av externa aktörer, exempelvis Skolverket, Migrationsverket och Landstinget. Politiskt påverkansarbete kan behöva komplettera arbetet. Förstärkningar av elevhälsan, psykiatri och stöd för traumatiserade kräver utvecklade insatser från Landstinget.

6.1.13 Ekonomi

Kostnader för de satsningar som behövs göras under 2016 för att möjliggöra platser i förskolor, skolor är kostnader för att lösa lokal- och personalbehov. Vad förstärkning av elevhälsan innebär kostnadsmässigt är kvar att bedöma, det kan innebära att engångsmedlen behöver tas i anspråk.

En del kostnader beräknas tas genom omprioriteringar inom befintlig budgetram samt genom återsökning av medel.

Område 4 – Mottagande och arbetsmarknad

Området samlar de verksamheter som möter individerna och har resurser som stödjer etablering. De behovskartläggningar som görs eller behöver utvecklas av verksamheterna möjliggör den individuella planering som behövs för ett väl fungerande integrationsarbete där individen snabbt blir etablerad. Glapp och flaskhalsar på individens väg från mottagande till att vara etablerad ska identifieras och åtgärdas.

Inom etablering bär Arbetsförmedlingen ett huvudansvar för samordning och insatser kopplade till arbetsmarknaden för nyanlända vuxna med uppehållstillstånd. Kommunens ansvarar för vissa av dessa etableringsinsatser och har ett totalansvar för övriga grupper. Kommunala insatser och åtgärder är en del av etableringsinsatserna men kan också komplettera etableringsarbetet utöver plan.

Handlingsplanen inriktning stödjer att insatser påbörjas redan i asylfasen, för att underlätta att kunna gå från asylsökande i Uppsala till att vara bosatt i Uppsala. Kommunen kan som arbetsgivare möjliggöra kortare etableringstid och samtidigt dra nytta av situationen genom att utöka åtagandet i asylfasen med kompetenskartläggningar, validering av studier samt praktik. Oavsett asylstatus behöver snabbspår till bristyrken i kommunen möjliggöras och inrättas. Samverkan med universiteten kan göra valideringsprocesser effektivare.

Utgångspunkten är att de kommunala verksamheterna ska stärka varandra genom närmare samverkan kring det kommunala etableringsåtagandet. En förutsättning för genomförandet är ökad intern transparens. Information kring individen som samlats i en del av organisationen bör i större omfattning delas och användas av andra. Plattformar för att hantera informationen behöver byggas. För att nå längre kan samlokaliseringar av både kommunala och statliga funktioner behövas i syfte att förenkla och möjliggöra en ingång till etablering.

Förbättringsarbetet innefattar utvecklandet av alternativ för att möjliggöra fler och mer individuella etableringslösningar. En samordnad process och gemensam bild ska säkra att åtgärder och insatser är anpassade efter individen.

Strukturer ska skapas efter nya volymer och interna processer ska förenklas. Vad som är lagstadgade insatser och vad som är frivilliga insatser behöver synliggöras och kvalitetsnivåer efter läge ska etableras och accepteras. Befintliga verksamheter och aktiviteter kan behöva ställas om eller avvecklas.

Samarbete med Arbetsförmedlingen ska möjliggöra fler sysselsättningsåtgärder med statlig finansiering, exempelvis utbildningskontrakt och traineetjänster både i kommunen och i näringslivet.

Föreningslivet och näringslivet har redan en viktig roll som arbetsgivare och tillhandahållare av praktikplatser och samarbetar med Arbetsförmedlingen i sysselsättningsåtgärder. Praktikplatser och liknande insatser kan vara en bra väg in i arbetslivet för många nyanlända. Därtill finns det stora utvecklingsmöjligheter för de sociala företagen vars verksamhet många gånger har goda effekter inom integrationsområdet. Inom området behövs bättre kunskap om vilka föreningar och sociala företag som kan erbjuda olika sysselsättningar och uppmuntra till nya initiativ, samt uppmuntra samverkan genom den lokala överenskommelsen.

6.1.14 Aktiviteter 2016 – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad

Aktivitet	Huvudansvarig för aktivitet	Andra berörda aktörer	Status
Gemensam mottagningslokalisering för nyanlända .	AMF, UBF		Pågående Prioriterad
Samla funktioner för mottagning för ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl.	SCF		Pågående Prioriterad
Samarbete kring kvalitetssäkring av uppdragstagare och privatpersoner som vill åta sig förtroendeuppdrag som god man, kontaktperson eller familjehem.	ÖFV, SCF	KLK	Pågående
Undersöka förutsättningar för att komplettera deltidsanställningar inom kommunen med insatser som gode man.	KLK	ÖFV, V&O	Pågående
Klarlägga strukturer och lösa samtyckes- och sekretessfrågor för att kunna dela information internt i syfte att kunna möta individens behov, genom ex se över sekretess.	KLK	SCF, AMF, OMF, UBF, KLK, ÖFV	Påbörjas Prioriterad

6.1.15 Målbild 2018 – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad

Mål
Samlat berörda funktioner till en ingång för etablering. Kan inbegripa samlokalisering av resurser från AMF, UBF, KTF, SCF men även från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.
Utvecklat variation i och ökat tillgången till insatser. Säkra tillgång till information kring insatser i en resursbank.
Förkortat etableringstiden.

6.1.16 Beredskap för ställningstagande – Område 4 Mottagande och arbetsmarknad

1. En ambitionshöjning i form av ökad möjlighet till kombinerad SFI och praktik kräver ett ökat samarbete med Arbetsförmedlingen samt ett ställningstagande kring kommunens stöd i Arbetsförmedlingens etableringsansvar. Den nya anvisningslagen kräver ett utvecklat samarbete med såväl Migrationsverket som med Arbetsförmedlingen, exempelvis gällande informationsöverföring.

6.1.17 Ekonomi

Enligt överenskommelse inom den gemensamma överförmyndarnämnden ska 977 tkr avsättas till överförmyndarförvaltningen för att möta flyktingsituationen 2016.

Övriga insatser på området finansieras med schablonersättningar eller omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Område 5 – Fritid och socialt sammanhang

Insatser och åtgärder på området ska stödja etablering genom att tillgängliggöra fritidsverksamhet för barn och unga och sociala sammanhang för vuxna och familjer. Mötesplatser ska skapas genom ett områdesbaserat arbete, där kommunen bidrar med lokaler, fritidsytor och andra stödresurser.

Genom att knyta skola och fritidsverksamhet närmare varandra och använda resurser gemensamt kan kommunens resurser användas bättre. Kring skolan bör öppna verksamheter knytas som också involverar familjer, exempelvis språkträning, fritids- och kulturaktiviteter. Kulturförvaltningens breda verksamhet med bibliotek, fritidsgårdar, museer och kulturhus ska användas aktivt i etableringsarbetet.

Riktade insatser inom fritidsverksamhet ska integreras i ordinarie verksamhet för att nå bästa effekt. Särskild hänsyn ska tas till jämställdhetsperspektivet för såväl flickor som pojkar. Idag finns många ensamkommande ungdomar med behov av fritidssysselsättning och socialt sammanhang i väntan på skolplats. Utan skolgång och socialt sammanhang finns risk för social problematik och att ungdomarnas hälsa utvecklas negativt.

Ökade kontakter med näringslivet kan bidra till fler möjligheter inom feriearbete och lovaktiviteter. Volymerna kan innebära omställningar och särskilda insatser, exempelvis två feriejobsperioder per sommar. Inom området finns stora externa resurser men också behov av samordning. Vilja och resurser finns hos studieförbund, kyrkor/samfund, kultur-, idrotts-, fritids- och invandrarföreningar. Dessa bör komplettera de kommunala insatserna genom närmare samarbete. Genom aktiviteter inom föreningslivet finns möjligheter till sysselsättning, språkträning och socialt sammanhang. I den uppbyggda strukturen kring arbetet med den lokala överenskommelsen med föreningslivet finns goda samverkansmöjligheter när det gäller mottagandet av asylsökande och nyanlända. Den lokala överenskommelsen ska utvecklas för att användas i arbetet.

Det sociala sammanhaget ska stödjas genom att kommunen medverkar till att utveckla fadder- och kontaktfamiljsverksamhet till nyanlända i samarbete med civilsamhället.

6.1.18 Aktiviteter 2016 – Område 5 Fritid och socialt sammanhang

Aktivitet	Huvudansvarig för aktivitet	Andra berörda aktörer	Status
Möta det akuta behovet med fritidsaktiviteter varje dag med meningsfulla aktiviteter för att komplettera skolgången, aktiviteter innehållande exempelvis samhällsorientering, språkundervisning, simundervisning	KTF	SCF, UBF, SBF/idrott och fritid, Civilsamhället	Pågående Prioriterad
Säkerställa beredskap inför lov med fritidsaktiviteter.	KTF	UBF, AMF, SCF, KTF, civilsamhället, SBF	Påbörjas Prioriterad
Säkerställa beredskap inför sommaren med feriearbeten.	AMF		Pågående Prioriterad
Säkerställa beredskap inför sommaren med sommarskolan.	UBF		Pågående Prioriterad
Aktivera och informera om fritidsaktiviteter via insatser i förberedelseklasser.	UBF, KTF		Påbörjas
Skapa nätverk för föreningar och studieförbund för att utveckla befintliga aktiviteter som språkcaféer	KLK, KTF	SBF/idrott och fritid,, AMF civilsamhället	Påbörjas

och utveckla nya aktiviteter och mötesplatser.			
Undersöka möjligheten och se över olika alternativ för att tillsammans med civilsamhället starta integrationsprojekt så som tex mentorskap, låna en svensk.	KLK, KTF, AMF	Civilsamhället	Påbörjas Prioriterad
Förenkla ansöknings- och beslutsprocessen för föreningsbidrag.	KLK	KTF, SBF, AMF	Pågående
Ta fram grundläggande information, exempelvis hitta till bibliotek, fritidsgårdar, kulturcentrum på fler språk.	KTF		Påbörjas Prioriterad
Skapa fler mötesplatser med ex läxläsning. Målgrupp särskilt barn i eget boende och familjehemsplacerade barn .	KTF	UBF, SCF, SBF, civilsamhället	Påbörjas Prioriterad
Inventera vilka organisationer som är intresserade av aktiviteter och förmedla kontakten till nyanlända, ex genom LÖK-samverkan föreningar emellan, projektmedel att söka från kommunen.	KLK		Pågående

6.1.19 Mål– Område 5 Fritid och socialt sammanhang

Mål
Fritidssysselsättning och skolgång ska ges inkluderat till alla barn och unga.
Den lokala överenskommelsen med civila samhället är utvecklad för att få ut mer på området.

6.1.20 Beredskap för ställningstagande – Område 5 Fritid och socialt sammanhang

1. Ett tydligt mandat behövs för att disponera personal- och lokalresurser gemensamt mellan UBF och KTF.
2. Prioriteringar behöver göras kring vilka målgrupper som ska omfattas av insatser för fritidsaktiviteter under lov och sommarskola.

6.1.21 Ekonomi

Flera av kostnaderna hanteras genom omprioriteringar inom befintlig budgetram samt genom återsökning av medel.

En riktad insats mot ökad simkunnighet och säkert beteende i och vid vatten föreslås till en beräknad kostnad av 500 000 kronor.

Övriga kostnader för de satsningar som behövs göras under 2016 för till exempel förstärkning inom fritidsgårdar, informationsinsatser mm är kvar att bedöma, kan innebära att engångsmedlen behöver tas i anspråk.

7 Uppföljning

Korta avstämningar och rapporteringar ska göras till KSAU månadsvis. Handlingsplanen i sin helhet följs upp av samordningsenheten halvårsvis. Resultaten redovisas till kommunstyrelsen. Planens genomslag ska även följas upp efter periodens slut. Revideringar kan komma att behöva genomföras under planperioden.

Avtal om erbjudande av kvotlägenheter 2016

Överenskommelse mellan Uppsala kommun och Uppsalahem AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Bakgrund	3
Partsgemensam policy	3
Ägardirektiv	3
Faställande av lägenhetskvote för år 2016	4
Förfogande av kvote	4
Upplåtelser	4
Förstahandshyresavtal – eget kontrakt.....	4
Förstahandshyresavtal - eget kontrakt med kommunal borgen	5
Personligt bostadssocialt avtal – andrahandsavtal.....	5
Jourelägenheter	6
Störningar	6
Kostnadsansvar	6
Erbjudande av lägenhet	7
Gemensam boendeintroduktion	7
Bostadsanskaffningsproblematik	7
Gemensam avstämning av avtalet	8

Avtal om erbjudande av kvotlägenheter 2016

Avtal om erbjudande av kvotlägenheter har träffats mellan å ena sidan Uppsalahem och å andra sidan Uppsala kommun. Avtalet är gällande under tidsperioden den 1/1 – 31/12 2016.

BAKGRUND

Mellan parterna Uppsalahem och Uppsala kommun finns ett gällande avtal om kvotlägenheter. Parterna är ense om att ett nytt avtal behöver tecknas.

PARTSGEMENSAM POLICY

Parterna skall i alla avseenden följa den övergripande och fastställda integrationspolicyn för Uppsala kommun. Stor restriktivitet ska gälla erbjudanden i områden med hög omflyttning och sociala problem, hänsyn ska tas till områdenas speciella problem och förutsättningar. Erbjudandena ska vara väl spridda inom Uppsalahems bostadsbestånd i syfte att motverka segregation i vissa bostadsområden.

ÄGARDIREKTIV

Av nu gällande ägardirektiv framgår att Uppsalahem ska erbjuda minst sju procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter AB Uppsalahem hyr ut per år).

För att möta den starka tillströmningen av nyanlända har Uppsalahem i samråd med Uppsala kommun överenskommit om att den ovan beskrivna kvoten tillfälligt ökas till motsvarande 10 % enligt beräkningsmodellen ovan.

Extra åtagande under 2016

Uppsalahem kommer att erbjuda Uppsala kommun att hyra upp till 5 st. bostadslägenheter per månad av våra lägenheter som upplåts med korttidskontrakt/rivningsavtal.

Lägenheterna upplåts som personligt bostadssocialt avtal – andrahandskontrakt – upplåtelsen gäller under hela hyrestiden.

Förutsättningar

Uppsala kommun ansvarar för boendet under hela hyrestiden och förbinder sig att tillse att lägenheten är utflyttad och tom den dag som angivits i uppsägning från Uppsalahem.

Den boende ska vara känd och godkänd av Uppsalahem.
Eventuella skulder till Uppsalahem och/eller annan hyresvärd ska vara reglerade.
Den boende ska inte ha besittningsskydd i upplåtelsen. När den boende avflyttar ska lägenheten sägas upp och återgå till Uppsalahem för vidare uthyrning

Upplåtelseerna avräknas inte från kvoten.

FASTÄLLANDE AV LÄGENHETSKVOT FÖR ÅR 2016

Parterna äger den gemensamma uppfattningen att lägenhetsknoten för år 2016 inte kommer att vara tillräcklig för att tillfredsställa Uppsala kommuns behov av lägenheter. Lägenhetsknoten för 2016 beräknas på Uppsalahems uthyrning av 2015 års nyuthyrda lägenheter, undantaget kategoribostäder som exempelvis ungdomslägenheter, och årsvolymen – antal lägenhetserbjudanden – blir totalt 138 stycken för 2016 (10%).¹

Den erbjudna mängden lägenheter ska väl svara mot lägenhetsfördelningen avseende lägenhetsstorlekar inom Uppsalahems fastighetsbestånd. Fastställande av lägenhetskvoter för 2016 och framåt skall gå till enligt ovan beskrivna metod.

FÖRFOGANDE AV KVOT

Uppsalahem lämnar den avtalade kvoten av lägenheter till Uppsala kommun.
Uppsala kommun äger rätten att själva förfoga över kvoten.

UPPLÅTELSE

Förstahandshyresavtal – eget kontrakt

Förutsättningar

Eventuella skulder till Uppsalahem och/eller annan hyresvärd ska vara reglerade.
Personen ska i övrigt kunna godkännas av Uppsalahem.

¹ Enligt prognos november 2015.

Förstahandshyresavtal - eget kontrakt med kommunal borgen

Förbindelsen gäller i tre år och omfattar hyresgästens samtliga skyldigheter som uppkommer inom tre år från borgensåtagandet. Anspråk skall framställas av Uppsalahem senast inom sex månader efter utgången av denna treårsperiod. Borgensåtagandet gäller hyresgästens samtliga skyldigheter till följd av hyresavtalet eller till följd av brott mot detsamma. De hyresgäster som själva köar sig till lägenheten och kan godkännas av Uppsalahem belastar inte den avtalade kvoten.

Kommunal borgen kan omprövas när den boende har godtagbar inkomst dock ej försörjningsstöd.

Målgrupp

Bostadssökande som saknar inkomst, betalningsanmärkningar och skulder.

Förutsättningar

Eventuella skulder till Uppsalahem och/eller annan hyresvärd ska vara reglerade. Personen ska i övrigt kunna godkännas av Uppsalahem.

Personligt bostadssocialt avtal – andrahandsavtal

Förutsättningar

Eventuella skulder till Uppsalahem och/eller annan hyresvärd ska vara reglerade. Personen ska i övrigt kunna godkännas av Uppsalahem. Den boende ska inte ha besittningsskydd i upplåtelsen. När den boende avflyttar ska lägenheten sägas upp och återgå till Uppsalahem för vidare uthyrning

Kontraktslängd

Eget tillsvidareavtal kan tecknas med Uppsalahem när den boende uppfyller Uppsalahems inkomstkrav och har bott minst ett (1) år klanderfritt. I det fall inkomsten utgörs av försörjningsstöd ska för tecknande av eget förstahandshyresavtal kompletteras med kommunal borgen. Tecknande av eget förstahandshyresavtal sker utan kreditkontroll.

Jourlägenheter

Uppsalahem upplåter bostadslägenheten till Uppsala kommun. För att minska utsattheten för de kringboende ska bostadslägenheten, efter Uppsalahems bedömning, om upprepade störningar förekommit i samband med upplåtelsen återgå till Uppsalahem för normal uthyrning. Uppsalahem ska alltid informeras om vem som bor i respektive jourlägenhet.

Volym

3 st under år 2016.

Aktuella jourlägenheter:

Storlek	Område
2 rum och kök	Stenhagen
2 rum och kokvrå	Eriksberg
3 rum och kök	Gottsunda

STÖRNINGAR

Uppsala kommun och Uppsalahem skall arbeta preventivt för att förhindra att störningar uppstår med kommunens hyresgäster involverade.

I de fall störning uppkommer i de bostadslägenheter som är upplåtna genom detta avtal förbinder sig Uppsala kommun att agera så att störningen omgående upphör. Om så ej sker ska Uppsala kommun, på uppmaning av Uppsalahem AB, tillse att den boende omgående avflyttas. Uppsalahem AB skall hållas kontinuerligt informerad om processen.

KOSTNADSANSVAR

Uppsala kommun förbinder sig att svara för alla kostnader som kan uppkomma i samband med upplåtelsen och följer av hyreslagen. Om så ej sker äger Uppsalahem AB rätt att uppsäga mellanvarande avtal till förtida upphörande.

ERBJUDANDE AV LÄGENHET

Uppsalahems lägenhetserbjudanden ska översändas via e-post och skickas till sektionschefen för Bostadsförvaltning, Uppsala produktion Teknik och Service eller av denne anvisad person. Uppsala produktion Teknik och Service svarar Uppsalahem via e-post inom 5 arbetsdagar. Kontaktperson är Uppsalahems boendekonsulent eller av denne anvisad person. Uteblivet svar från Uppsala produktion Teknik och Service innebär att lägenhetserbjudandet avvisas och dessa lägenheter kommer att avräknas från den totala årsvolymen. De av Uppsalahems lägenheter som erbjuds bostadssökanden, som saknar egen bostad i Uppsala kommun, genom Uppsalakommuns bostadsförmedlings förturshantering skall avräknas den fastställda kvoten.

Alla accepterade lägenhetserbjudanden tecknas initialt som personligt bostadssocialt avtal. Kontraktändring görs när den boende är känd till person och kontraktformen är överenskommen mellan Uppsalahem och Uppsala kommun. Det innebär att i de fall personen godkänns för eget kontrakt sägs det bostadssociala avtalet upp.

GEMENSAM BOENDEINTRODUKTION

Parternas avsikt är nu att med beaktande av de gångna årens erfarenheter gemensamt verka för en hållbar boendeintroduktion för de personer som erbjuds bostadslägenheter genom detta avtal.

BOSTADSANSKAFFNINGSPROBLEMATIK

Under året 2016 kommer Uppsalahem tillsammans med Uppsala kommun Kontoret för samhällsutveckling att arbeta för att hitta andra alternativa lösningar på kommunens bostadsansaffningsproblematik, då parterna är medvetna om att detta avtals kvot om lägenheter inte är tillräcklig i förhållande till kommunens behov.

GEMENSAM AVSTÄMNING AV AVTALET

En gemensam avstämning av avtalet ska göras senast sista maj avtalsåret.

Detta avtal ersätter tidigare ingångna avtal om kvotlägenheter.

Parterna har undertecknat och utväxlat två likalydande exemplar av detta avtal.

Uppsala den2015

Uppsala den.....2015

.....

.....

Susanne Eriksson

Joachim Danielsson

Styrelseordförande

Stadsdirektör

Uppsalahem AB

Uppsala kommun

.....

.....

Mikael Rådegård

Lars Fredriksson

Verkställande direktör

Processledare

Uppsalahem AB

Kontoret för samhällsutveckling

Uppsala Kommun